

đặt ra là nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ theo phương châm “ít mà tinh”, giảm chi phí cho Nhà nước trong tình hình nền kinh tế còn nhiều khó khăn lại phải tập trung cao độ sức người, sức của cho tiền tuyến để chiến thắng.

Trong đợt giản chính này, Tổ chức Giao thông liên lạc Bưu điện toàn tỉnh phải giảm vài trăm người. Một đội ngũ hơn 1.000 người đã hơn hai năm kè vai sát cánh chung một chiến hào, nầm gai nấm mít, chia ngọt sẻ bùi, sống chết bên nhau, không dễ gì rời đội ngũ. Các đồng chí lãnh đạo Đảng, chuyên môn, Công đoàn đứng trước một khó khăn không dễ giải quyết.

Sau khi nghiên cứu, tổ chức Đảng chủ trương để thực hiện tốt đợt “giản chính” thì phải bắt đầu từ công tác chính trị, tư tưởng. Tổ chức Đảng, chuyên môn, Công đoàn mở hội nghị cán bộ toàn ngành, để cán bộ các đơn vị thấu suốt chính sách. Dân chủ thảo luận, thống nhất kế hoạch tiến hành. Chú ý quan tâm đến tâm tư nguyện vọng của anh chị em một cách tự nguyện. Công tác tuyên huấn của Đảng và công tác quần chúng của Công đoàn hoạt động liên tục, sâu rộng hơn lúc nào hết. Ở từng đơn vị công tác đã thảo luận dân chủ, góp ý xây dựng tổ chức mình cần bao nhiêu, giảm bao nhiêu? Thể theo nguyện vọng của tập thể, các đồng chí nam giới khoẻ mạnh xin đi bộ đội, thanh niên xung phong hoặc chuyển sang công an. Số ít được chuyển sang các ngành mới thành lập hay đang phát triển

như mậu dịch quốc doanh, kho thóc, y tế,... Đại bộ phận là trở về địa phương sản xuất, tham gia kháng chiến. Nhiều đồng chí tham gia giao thông xã hoặc trở thành cán bộ cốt cán của xã.

Một số anh chị em vì điều kiện và hoàn cảnh khác nhau được cơ quan bố trí sản xuất tại trại tǎng gia sản xuất Đồng Nội (cách Chi Nê 3 km) vừa mới được thành lập. Anh chị em tự dựng nhà cửa, khai hoang, trồng trọt và chăn nuôi. Cơ quan giao cho Công đoàn tổ chức và quản lý trại. Chỉ trong một thời gian ngắn, anh chị em đã tự túc được rau xanh, trồng cây ăn quả, cây lương thực như đu đủ, chuối, sắn. Về chăn nuôi tập trung vào hai loại gia súc là bò và dê. Từ cuối năm 1952, vào dịp lễ, tết, trại đã cung cấp bò cho các đơn vị. Có được thịt bò tươi trong hoàn cảnh kháng chiến là một cố gắng lớn, khó có tổ chức nào làm được.

Sang năm 1952, các tổ chức kinh tế quốc doanh của ta hình thành. Hà Nam đẩy mạnh khai thác mỏ than Đồi Hoa ở Chi Nê, mở rộng doanh nghiệp sông Bôi ở Khoan Dü, Xích Thô⁽¹⁾. Ở vùng tự do có các cửa hàng mậu dịch quốc doanh bán các nhu yếu phẩm cho nhân dân. Chi sở kho thóc⁽²⁾ nhập thóc thuế nông nghiệp, làm gạo phục vụ cho quân đội, cán bộ, công nhân viên. Từ khi có chi Sở kho thóc, cán bộ, công nhân viên được ăn gạo do Nhà nước

⁽¹⁾ Sau này là Nông trường sông Bôi.

⁽²⁾ Tiền thân của Ty Lương thực và các Công ty Lương thực.

cung cấp. Chi nhánh Ngân hàng quốc gia tỉnh thành lập làm cả chức năng của kho bạc, có nhiệm vụ thu, chi tiền mặt, trước đây Ty Tài chính đảm nhiệm.

Cuối năm 1952, Chính Phủ ra quyết định chuyển ngành Bưu điện từ một cơ quan hành chính sự nghiệp thành cơ quan quản lý kinh tế như một doanh nghiệp quốc gia. Phương châm là lấy thu bù chi, tiến tới cân bằng thu chi. Thực hiện quyết định này, các cơ quan đoàn thể gửi công văn, tài liệu, sử dụng điện thoại, gửi điện báo đều phải trả cước phí theo Nghị định của Bộ Giao thông công chính ban hành. Cước phí bưu phẩm thể hiện bằng dán tem do Bưu điện phát hành. Cước phí điện báo, điện thoại được Bưu điện ghi nợ, cuối tháng thanh toán. Cước bưu phẩm được tính bằng thóc⁽¹⁾. Nha Bưu điện - Vô tuyến điện phát hành bộ tem sản xuất tiết kiệm 5 con tem, một mẫu, có 5 màu khác nhau, mang mệnh giá 0,200 kg, 0,600 kg, 1,000 kg, 2,000 kg và 5,000 kg thóc. Sau này, Bưu điện có phát hành thêm vài mẫu tem in giá thóc, hoặc in đè giá thóc lên vài mẫu tem cũ không còn giá trị sử dụng cho cước phí lưu hành. Các con tem in giá thóc được sử dụng đến hết năm 1954, thay bằng tem sự vụ in theo giá tiền. Tem sự vụ không được dùng để gửi bưu phẩm tư.

⁽¹⁾ Công văn dưới 20 gam chịu cước phí 0,600 kg thóc. Mỗi 20 gam sau hay phần lẻ 0,300 kg thóc. Án phẩm, báo chí dưới 50 gam chịu cước 0,200 kg thóc. Mỗi 20 gam sau hay phần lẻ 0,100 kg thóc. Công văn hỏa tốc: 2 kg thóc/1 km, tính theo một lượt đi.

Cơ quan mua tem vào thời điểm nào thì Bưu điện tính thành tiền theo giá thóc, gạo của thời điểm đó, theo quyết định giá thóc, gạo của Ủy ban Kháng chiến Hành chính tỉnh ban hành theo từng tháng. Cơ quan, đoàn thể sử dụng điện báo trả cước theo số tiếng trên mỗi bức điện và theo số địa chỉ. Dùng điện thoại thì trả cước thuê bao và số đơn vị đàm thoại đường dài. Cước điện báo, điện thoại được ghi nợ và thanh toán cuối mỗi tháng. Nếu cơ quan gửi công văn, bưu phẩm không muốn dán tem thì có thể yêu cầu Bưu điện áp dụng chế độ ghi nợ và thanh toán vào cuối mỗi tháng. Song, thực hiện hình thức này có cơ quan thường hay nói bưu điện tính cước quá số lượng, khối lượng công văn, bưu phẩm cơ quan thực gửi.

Từ khi thực hiện chế độ thu cước phí thì số lượng công văn hỏa tốc giảm hẳn. Cơ quan có thẩm quyền sử dụng công văn hỏa tốc cũng đã cân nhắc, chỉ sử dụng công văn hỏa tốc đúng tính chất, yêu cầu cho công tác lãnh đạo, chỉ đạo. Nhờ đó đã khắc phục được tình trạng lạm dụng công văn hỏa tốc do lề lối làm việc của bộ phận văn phòng.

Trong ngành Bưu điện hình thành hai hệ thống kế toán. Phần chi vẫn thực hiện chế độ lập dự toán, quyết toán, qua Ty Tài chính, được nhận tiền của ngân hàng theo dự toán Ty Tài chính duyệt. Phần thu làm theo biểu mẫu, sổ sách quy định của Nha Bưu điện. Thu được bao nhiêu phải nộp hết vào ngân hàng.

Tuy vậy, cán bộ lãnh đạo nhiều cơ quan, đoàn thể vẫn không thông suốt chế độ thu cước phí của ngành Bưu điện. Họ cho rằng việc thu này Nhà nước không có lợi, chẳng qua chỉ là việc chuyển tiền từ cơ quan này sang cơ quan khác. Vì vậy, việc tuyên truyền, giải thích thuyết phục rất khó khăn. Gặp trường hợp công văn, thư từ thất lạc, chậm trễ là xuất hiện ngay việc phê phán Bưu điện nặng về doanh thu, nhẹ về phục vụ. Quan điểm về Bưu điện là ngành kinh doanh hay ngành phục vụ luôn là đề tài tranh luận trong đội ngũ những người lãnh đạo, quản lý ngành Bưu điện ở mọi cấp⁽¹⁾.

Chính từ bước đi ban đầu ấy, công tác quản lý kinh tế của ngành Bưu điện đã có những tìm tòi, tiếp cận với chế độ hạch toán kinh tế. Nhờ đó, khi Nhà nước ta chủ trương đưa các ngành trong nền kinh tế quốc dân đi vào chế độ hạch toán kinh tế thì Bưu điện là một trong những ngành đi vào hạch toán kinh tế sớm nhất và có nền nếp.

IX. PHỤC VỤ CHIẾN DỊCH ĐÔNG XUÂN NĂM 1952 - 1953

Bước vào Đông Xuân năm 1952 - 1953, tháng 9-1952, Đảng ta chủ trương mở chiến dịch Tây Bắc. Trong đợt I của chiến dịch đã giải phóng Nghĩa Lộ (ngày 14 tháng 10 năm 1952). Sang đợt II của chiến dịch, hai binh đoàn cơ

động của địch đang hoạt động ở Hà Nam vội vã kéo quân lên Phú Thọ để tăng cường cho đội quân ở Tây Bắc có nguy cơ thất bại.

Tháng 12 năm 1952, địch cho quân cơ động, có xe cơ giới, máy bay yểm trợ, giải vây cho bọn địch rút quân khỏi các vị trí Cát Nguyên (Kim Bảng), Đa Côn, An Bài (Bình Lục) Vĩnh Trụ, Phú Khê (Lý Nhân), Điện Sơn, Hoà Mạc (Duy Tiên). Giặc Pháp từng bước co vào thế phòng thủ giữ các tuyến giao thông; củng cố các vị trí trên đường 60 tạo hành lang bảo vệ vòng ngoài cho thủ đô Hà Nội; xây dựng thêm công sự ngầm, rào dây thép gai nhiều lớp; bố phòng chật chẽ hơn các vị trí trên tuyến sông Đáy, đường 1, 21; lập tuyến đường 10, dồn dân; lập trại tập trung ở Đồng Văn, Yên Mỹ (Duy Tiên).

Phối hợp với chiến dịch Thượng Lào, đêm 30 tháng 4 năm 1953 bộ đội ta tập kích vào thôn An Nhân, Ngọc Động (Duy Tiên) tiêu diệt gọn một tiểu đoàn quân cơ động của địch. Ngày 05 tháng 5 năm 1953, ta lại tiêu diệt hoàn toàn vị trí Vân Chu (Kim Bảng) trên tuyến phòng thủ sông Đáy, có công sự boong-ke, hầm ngầm, 9 hàng rào dây thép gai,... đã làm rung động toàn tuyến phòng thủ của địch.

Sau hoạt động Đông Xuân năm 1952 - 1953, trên địa bàn Hà Nam, ta đã giành thế chủ động hoàn toàn. Địch chỉ còn sức tổ chức những cuộc càn quét nhỏ để giữ các

⁽¹⁾ Nó kéo dài cho đến khi ngành Bưu điện thực sự đi vào hạch toán kinh tế.

chốt trọng điểm trên các tuyến giao thông. Lực lượng giao thông liên lạc trạm B, Bưu điện Kim Bảng, giao thông các xã Phù Vân, Kim Bình, Ngọc Sơn, Văn Xá đã cùng với dân quân du kích địa phương dẫn bộ đội chủ lực vào phòng tuyến sông Đáy tiêu diệt vị trí Vân Chu. Các đồng chí trạm B, Bưu điện Duy Tiên và giao thông các xã Hoàng Đông, Tiên Nội, Duy Minh đã trực tiếp phục vụ đơn vị bộ đội tập kích tiêu diệt tiểu đoàn địch ở An Nhân, Ngọc Đông.

Sau đợt này, giặc Pháp càn quét ác liệt khu vực ven đường 1, 60, 22. Đồng chí Trần Thị Kỳ, Trưởng trạm B3 bị địch bắt. Đồng chí Nguyễn Văn Khoáng thay đồng chí Kỳ làm Trưởng trạm B3 cũng bị bắt sau đó ít ngày cùng với đồng chí Phạm Đức Tuyên, Trạm phó. Đồng chí Sái, nữ đồng chí Tài và nữ đồng chí Toán bị bắt ở hai hầm bí mật tại thôn Thọ Lão khi chuẩn bị thuyền và triển khai lực lượng phục vụ cho bộ đội, dân công đánh địch. Đồng chí Đạt bị chúng bắn chết dưới hầm bí mật tại nhà cụ Hoa, thôn Thọ Lão. Đồng chí Phạm Thị Hiên, Ngô Kim Lương bị địch bắn chết khi lên bám đường 1 đoạn Thọ Lão sang Hoàng Lý. Chúng đưa đồng chí Khoáng về giam ở thị xã Phủ Lý. Đồng chí bị tra tấn dã man nhưng vẫn giữ vững khí tiết cách mạng (xem Phụ chú 23). Trong đợt địch áp giải tù nhân từ Nam Định, khi đến thị xã Ninh Bình, lợi dụng lúc sơ hở đồng chí Khoáng đã trốn thoát.

Ngày 03 tháng 5 năm 1953, anh chị em giao thông đường dây B đã phối hợp với dân quân du kích dẫn đường cho tiểu đoàn Thanh Lũng (F320) đánh vào phòng tuyến sông Đáy, tiêu diệt vị trí Vân Chu, diệt hai trung đội quân tiếp viện của địch từ bốt Quế xuống, đánh tiêu diệt gần hết trung đoàn 9 ngụy. Năm 1953 cũng là năm công tác xây dựng Đảng của tỉnh Hà Nam có nhiều tiến bộ. Nhằm đảm bảo cho cán bộ, đảng viên nắm chắc Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4 (Tháng 01-1953), trong các tháng cuối năm 1953, Tỉnh ủy đã mở liền 10 lớp chỉnh huấn cho đối tượng là các cán bộ, đảng viên từ cấp huyện trở lên và Bí thư các xã. Mạng lưới giao thông liên lạc được giao nhiệm vụ đưa đón cán bộ toàn tỉnh đi học tập và trở về an toàn.

Từ tháng 5 năm 1953, theo quyết định của cấp trên, 03 huyện phía Bắc tỉnh Nam Định là Mỹ Lộc, Vụ Bản và Ý Yên cắt cho Hà Nam; huyện Lạc Thủy của Hà Nam cắt cho tỉnh Hoà Bình. Các cơ quan của tỉnh cũng rút hết vào vùng du kích và căn cứ du kích ở Lý Nhân và Duy Tiên. Bộ phận B ở Xích Thổ không còn. Mỗi cơ quan để lại một vài người quản lý hồ sơ, bảo quản cơ sở vật chất, kho tàng. Bưu điện Hà Nam chỉ bàn giao Bưu điện huyện Lạc Thủy cho Hoà Bình. Còn toàn bộ tổ chức đường A, đài điện vụ Chi Nê và mạng điện thoại liên tỉnh, mạng phục vụ cho các cơ quan của Liên khu III và Hà Nội vẫn do Bưu điện Hà Nam chịu trách nhiệm quản lý, khai thác cho đến ngày Hà Nam được giải phóng.

Trong sáu tháng cuối năm 1953, trên tuyến đường B và C chỉ riêng việc đưa hết số cán bộ từ bộ phận B của tỉnh vào vùng du kích, rồi đưa cán bộ, đảng viên ra vùng tự do chỉnh huấn trở về cũng tới trên 3000 lượt người, Đảng bộ Bưu điện Hà Nam đã tổ chức tốt hàng chục lớp chỉnh huấn cho cán bộ, đảng viên trực thuộc Đảng bộ ở vùng tự do Xích Thổ và khu du kích Lý Nhân.

Không chỉ tổ chức tốt việc bảo đảm giao thông liên lạc phục vụ kháng chiến, tổ chức Đảng và Công đoàn còn chăm lo đến hạnh phúc gia đình của cán bộ, đoàn viên công đoàn, đặc biệt là đối với các đồng chí ở độ tuổi trên dưới 30. Trong các cuộc chỉnh huấn, công đoàn tạo điều kiện cho các đôi nam nữ tự do tìm hiểu nhau. Kết quả, cứ sau mỗi lớp có vài đôi nên duyên chồng vợ. Những đám cưới tập thể do công đoàn chủ trì chi phí tuy tiết kiệm, nhưng rất trang trọng, vui vẻ, gây được ấn tượng sâu sắc⁽¹⁾.

X. PHỤC VỤ CHIẾN DỊCH ĐIỆN BIÊN PHỦ VÀ GIẢI PHÓNG HÀ NAM (CUỐI NĂM 1953 - ĐẦU NĂM 1954)

Càng lao vào chiến tranh, thực dân Pháp càng chuốc lấy thất bại nặng nề. Để cứu vãn tình thế, tháng 5 năm 1953, Chính phủ Pháp cử tướng Hăng-ri Na-va sang Đông

⁽¹⁾ Vài chục cặp vợ chồng từ ngày đó, nay đã trở thành ông bà, có con cháu đông đúc, như các cặp Mẫn - Hạnh, Khoáng - Nhơi, Khôn - May, Lam - Nga, Y - Thiêm, Điểm - Mạo, Phong - Đào v.v...

Dương làm Tổng Chỉ huy quân viễn chinh Pháp, vạch ra kế hoạch mang tên Na-va, với mục tiêu trong vòng 18 tháng tiêu diệt phần lớn chủ lực Việt Nam, kiểm soát toàn bộ tình hình Đông Dương.

Tháng 9 năm 1953, Bộ Chính trị Trung ương Đảng quyết định mở cuộc tiến công chiến lược Đông Xuân năm 1953 - 1954, từng bước làm phân tán binh lực của quân Pháp. Các kế hoạch tác chiến của ta đã buộc Pháp vội vàng cho quân nhảy dù xuống Điện Biên Phủ, biến nơi đây thành tập đoàn cứ điểm lớn. Ngày 06 tháng 12 năm 1953, Bộ Chính trị Trung ương Đảng quyết định mở chiến dịch Điện Biên Phủ.

Khi ta đánh mạnh trên chiến trường Tây Bắc, thực dân Pháp phải rút quân cơ động đi ứng cứu, chỉ để lại Hà Nam một binh đoàn cơ động chủ yếu làm nhiệm vụ bảo vệ các tuyến giao thông và hỗ trợ cho quân chiếm đóng ở các vị trí quan trọng như Hồi Trung, Cõi, An lão, Gôi, Ngãm. Lợi dụng sự suy yếu của quân Pháp và phối hợp với các chiến trường chính, quân và dân Hà Nam đẩy mạnh chiến tranh du kích. Mở đầu hoạt động Đông Xuân năm 1953 - 1954, Hà Nam tập trung lực lượng tiến công địch trên tuyến sông Đáy, đường 1 và 60. Đầu tháng 02 năm 1954, ta tiêu diệt gọn vị trí Hoàng Đan (Ý Yên), Kinh Thanh (Thanh Liêm). Bọn địch ở các vị trí Thanh Khê, Phố Cà, Tông,...

hoảng hốt tháo chạy. Tuyến Đáy từ Phủ Lý đến Đoan Vỹ bị phá vỡ. Từ đó, các vùng căn cứ du kích của Hà Nam được mở rộng và nối liền các xã, các huyện với nhau. Việc đi lại từ nơi này sang nơi khác tương đối thuận lợi. Nhiều đường giao thông liên lạc đã đi lại được cả ban ngày, chỉ cách bốt vài cây số mà địch cũng không dám nổ súng.

Một đêm cuối năm 1953, phát hiện lực lượng ta từ tả ngạn sang hữu ngạn, địch cho quân bao vây khu vực bến đò Đức Thông. Anh em giao thông viên đã nhanh chóng đưa dân công vận chuyển hàng ra khỏi bến đò. Bộ phận còn lại chưa kịp rút, anh em đưa dân công và hàng hoá xuống hầm bí mật an toàn. Mệt, đói và khát, nhưng anh em vẫn hăng say với nhiệm vụ. Nhiều chiến sĩ đã gan dạ, kiên cường, dũng cảm xông pha trước mũi súng kẻ thù và anh dũng hy sinh để giữ vững liên lạc cho Đảng, như nữ đồng chí Đào, đồng chí Đặng Văn Sáo, đồng chí Đỗ Bá Tịch và kể cả những quần chúng trung kiên của cách mạng đã góp phần bảo vệ sự nghiệp giao thông liên lạc kháng chiến (xem Phụ chú 24).

Đông Xuân năm 1953 - 1954, giao thông liên lạc Hà Nam đã phục vụ đắc lực sự chỉ đạo của tỉnh, các huyện và các đơn vị bộ đội tiến công địch tuyến sông Đáy, đánh quân tiếp viện, chống nhiều trận càn lớn nhỏ của địch từ cõi đại đội đến trung đoàn.

Trong cơn giãy chết, thực dân Pháp vẫn điên cuồng tìm cách triệt phá lực lượng giao thông liên lạc kháng chiến. Cuối tháng 4 năm 1954, đồng chí Bùi Văn Cẩn, Giao thông viên huyện Thanh Liêm, trong khi đem một công văn hỏa tốc của Tỉnh ủy cho một đồng chí trong Thị ủy Phủ Lý, đã bị địch bắn chết ở ngã ba Hồng Phú. Đồng chí Cẩn là chiến sĩ giao thông liên lạc cuối cùng hy sinh trong cuộc kháng chiến chống Pháp trên đất Hà Nam.

Sự phát triển của phong trào kháng chiến đã thúc đẩy sự hình thành các khu du kích, theo đó, hoạt động giao thông liên lạc trong Đông Xuân năm 1953 - 1954 có nhiều thuận lợi hơn trước. Tình hình thời gian này hết sức khẩn trương đến từng giây, từng phút, chậm một phút có thể gây hậu quả khôn lường, đòi hỏi sự nỗ lực to lớn của đội ngũ cán bộ giao thông liên lạc.

Sự chuyển biến của phong trào kháng chiến đã có những thuận lợi nhất định đối với giao thông liên lạc, nhiều đoạn hành trình đã đi lại công khai cả ban ngày. Hành trình khai thác và hành trình đường dây thông tin liên lạc đã có thể tính được giờ đi, giờ về. Từ đó trở đi, ngoài việc phục vụ giao thông liên lạc cho các cấp, các ngành tiếp tục chỉ đạo cuộc kháng chiến, ngành Giao thông Bưu điện còn tham gia nhiều công tác đột xuất, như tổ chức đưa dân công vận chuyển được 8.099 kg thóc thuế nông nghiệp ra vùng tự do an toàn.

Trong các tháng đầu năm 1954, lực lượng giao thông liên lạc Hà Nam đã nhiều lần phối hợp với du kích Thanh Liêm giúp bộ đội chủ lực, bộ đội địa phương đưa vũ khí và dân trình sát đồn bốt địch, để đánh vào phòng tuyến sông Đáy. Từ đó, quân địch không dám đi càn quét nữa và tiếp tục rút bỏ thêm các vị trí khác, co cụm về Phủ Lý, việc di lại tương đối dễ dàng.

Sang tháng 3 năm 1954, các vị trí Quế, chùa Ông bị tiêu diệt. Tuyến Đáy thuộc địa bàn Kim Bảng vỡ tung. Đường 1 và 60 bị uy hiếp mạnh. Thị xã Phủ Lý bị cô lập. Thực dân Pháp buộc phải tập trung quân bảo vệ các chốt còn lại trên đường 1 từ Phủ Lý đến Phú Xuyên, đường 21 và đường 10, tăng cường tuần tiễu trên sông Hồng. Đây cũng là thời kỳ, giao thông liên lạc Hà Nam đã tập trung cao độ tổ chức việc đưa thanh niên lên đường nhập ngũ, hướng dẫn dân công đưa lương thực thực phẩm cho Điện Biên Phủ. Suốt mấy tháng ròng rã làm việc cả ngày đêm để đưa tin tức, mệnh lệnh, chỉ thị, dẫn dân công, vận chuyển lương thực, thực phẩm, đạn dược phục vụ cho chiến dịch. Dù bận rộn, vất vả, nhưng ai cũng vui mừng, phấn khởi, tất cả vì ngày chiến thắng vinh quang.

Ngày 07 tháng 5 năm 1954, chiến dịch Điện Biên Phủ thắng lợi. Ngày 26 tháng 4 năm 1954, Hội nghị Gio-ne-vơ bàn về lập lại hoà bình ở Đông Dương khai mạc. Phát

huy thắng lợi đã đạt được trên các mặt trận, quân và dân Hà Nam tiến công toàn diện, mạnh mẽ, liên tục, đẩy thực dân Pháp rời vào thế khốn quẫn. Để tránh bị tiêu diệt, giặc Pháp chỉ còn một con đường phải rút toàn bộ quân chiếm đóng khỏi Hà Nam. Kế hoạch rút quân khỏi Hà Nam của thực dân Pháp được thực hiện từ ngày 15 tháng 6 năm 1954. Đến 2 giờ sáng ngày 04 tháng 7 năm 1954, trên đất Hà Nam không còn bóng dáng một tên xâm lược Pháp. Quê hương được hoàn toàn giải phóng trước ngày Hiệp định Gio-ne-vơ được ký kết (20 tháng 7 năm 1954).

*

* *

Trong hơn 4 năm trực tiếp chiến đấu chống thực dân Pháp trên đất Hà Nam (tháng 5 năm 1950 đến tháng 7 năm 1954), đội ngũ giao thông liên lạc Hà Nam không quản khó khăn, gian khổ, hiểm nguy, đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ giữ vững giao thông liên lạc trong mọi tình huống, kể cả đường thư trực của Trung ương đi qua địa phận Hà Nam do giao thông liên lạc trong tỉnh đảm nhận đi sang khu tả ngạn, qua Liên khu IV vào miền Trung và miền Nam đều thông suốt. Thành công lớn nhất và xuyên suốt thời kỳ này là tổ chức mạng đường thư trực, liên kết với đường thư các huyện, các xã, tạo nên một thiền la địa võng mà kẻ thù dù nham hiểm đến mấy cũng không phá

võ nổi. Tự tổ chức việc đan thuyền, bảo đảm cung cấp thuyền chuyên dụng trên toàn mạng đường thư tổ chức tốt các bến đò vượt sông Hồng là một kỳ công đáng ghi nhận.

Giao thông liên lạc Hà Nam đã trực tiếp phục vụ Đảng, chính quyền, các ban, ngành của tỉnh, các huyện và các xã trong việc lãnh đạo, tổ chức và động viên nhân dân tiến hành cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp xâm lược. Trong hơn 5 năm đó, giao thông liên lạc Hà Nam đã chuyển hàng nghìn công văn hỏa tốc bảo đảm kịp thời, bí mật; đưa đón hàng chục nghìn lượt cán bộ qua lại tuyệt đối an toàn giữa tả ngạn với hữu ngạn sông Hồng, giữa vùng tự do với vùng địch hậu, giữa khu vực này với khu vực khác, trong đó có hàng nghìn lượt cán bộ từ huyện ủy viên trở lên, hàng trăm lượt cán bộ là khu ủy viên, Bí thư Tỉnh ủy, Chủ tịch Ủy ban Kháng chiến Hành chính các tỉnh. Đặc biệt đáng chú ý là những chuyến đưa đồng chí Đỗ Mười, Phó Bí thư Liên khu III và sau là Bí thư Khu ủy tả ngạn; đồng chí Văn Tiến Dũng, Chính ủy Bộ Tư lệnh Liên khu III, Sư đoàn trưởng Sư đoàn 320,... với nhiều lần đi qua đường thư giữa vùng tự do với tả ngạn trong những hoàn cảnh vô cùng khó khăn, nguy hiểm. Nhiều đơn vị bộ đội từ quy mô đại đội đến trung đoàn của Bộ Tư lệnh Liên khu III và Sư đoàn 320 với hàng chục nghìn lượt người vào nội địa Hà Nam qua lại tả ngạn mở các chiến dịch, chống

các trận càn lớn của địch hoặc hỗ trợ lực lượng vũ trang địa phương đẩy mạnh du kích chiến tranh,... đều được sự hướng dẫn của giao thông liên lạc Hà Nam. Trong suốt 5 năm trong điều kiện quê hương tạm bị chiếm, đội ngũ cán bộ, nhân viên giao thông liên lạc trong tỉnh đã vận chuyển trên 600 tấn công văn, thư từ, báo chí và các bưu phẩm khác phục vụ các mặt công tác của các cơ quan, cán bộ, bộ đội và nhân dân, trong đó có hàng trăm kiện hàng “đặc phẩm” là tiền mặt. Hướng dẫn hàng trăm nghìn lượt dân công, vận chuyển hàng chục nghìn tấn lương thực, thực phẩm, vũ khí phục vụ các chiến dịch Quang Trung, Hoà Bình, Điện Biên Phủ và các trận chống càn. Đưa hàng nghìn thanh niên, học sinh, thương binh ra vùng tự do nhập ngũ, học tập và điều trị. Hướng dẫn đưa hàng trăm tù binh, hàng binh, tể ngụy phản động ra vùng tự do giam giữ, cải tạo.

Ghi nhận thành tích đó, giao thông liên lạc Hà Nam đã nhiều lần được Tỉnh ủy, Ủy ban Kháng chiến Hành chính tỉnh biểu dương, khen thưởng thành tích trong các dịp hội nghị tổng kết kinh nghiệm sau mỗi chiến dịch hoặc sau cuộc chống càn. Nhiều cá nhân được Đảng, Nhà nước tặng danh hiệu Chiến sĩ thi đua và các Huân chương cao quý (xem Phụ chú 25). Tổng kết khen thưởng kháng chiến chống Pháp, 320 cán bộ, giao thông viên được tặng thưởng

Huân chương, Huy chương kháng chiến các loại. 06 đồng chí lão thành cách mạng trong công tác qua các thời kỳ đã được Nhà nước tặng thưởng Huân chương Độc lập.

Đạt được những thành tích trên, lực lượng giao thông liên lạc Hà Nam rất xứng đáng với danh hiệu đơn vị *Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân* trong kháng chiến chống thực dân Pháp mà Đảng và Nhà nước phong tặng⁽¹⁾.

Tổ Giao liên địch vận năm 1951

⁽¹⁾ Quyết định số 566 KT/CTN ngày 18-11-2000 của Chủ tịch nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Các Chiến sĩ thi đua chụp ảnh lưu niệm
tại Hội nghị Chiến sĩ thi đua của Ty Buu điện - Vô Tuyến điện Hà Nam
(Đồng chí Trần Văn Dịch và Nguyễn Thị Tài được Hội nghị bầu đi dự
Đại hội Chiến sĩ thi đua toàn quốc lần thứ nhất (tháng 5/1952)

Các đồng chí Lãnh đạo Ty Buu điện - Vô Tuyến điện Hà Nam và CBCNV
chụp ảnh lưu niệm sau khi dự Hội nghị Tổng kết năm 1954
(ngày 12 tháng 12 năm 1954)

Đình làng Hoàng Xá, xã Liêm Phong, huyện Thanh Liêm - Nơi ăn náp
của cán bộ và giao liên chuẩn bị vượt đường quốc lộ 21

Cây đa thôn Mai Linh, xã Liêm Phong, huyện Thanh Liêm - Nơi ăn náp
của cán bộ và giao liên chuẩn bị vượt đường quốc lộ 21

CHƯƠNG IV

BƯU ĐIỆN HÀ NAM PHỤC VỤ SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG CHỦ NGHĨA XÃ HỘI VÀ KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC (1955 - 1975)

I. THỜI KỲ KHÔI PHỤC HỆ THỐNG THÔNG TIN TỪ NĂM 1955 - 1965

Thất bại ở Điện Biên Phủ và thua liên tiếp ở các chiến trường, ngày 04/7/1954 quân đội Pháp phải rút khỏi tỉnh Hà Nam. Ngày 20/4/1954 hiệp định Giơ-ne-vơ được ký kết, miền Bắc nước ta được hoàn toàn giải phóng. Cách mạng dân tộc, dân chủ nhân dân đã giành được thắng lợi ở một nửa nước, miền Nam còn phải tiếp tục đấu tranh tiến tới hoà bình thống nhất nước nhà.

Hội nghị Trung ương Đảng tháng 9 năm 1954 đề ra đường lối đoàn kết và lãnh đạo nhân dân thực hiện Hiệp định đình chiến để củng cố hoà bình, ra sức hoàn thành cải cách ruộng đất, hàn gắn vết thương chiến tranh, phục hồi kinh tế quốc dân.

Thực hiện Nghị quyết của Trung ương Đảng và Chính phủ, lãnh đạo ngành Bưu điện đã cử đoàn cán bộ về Bưu điện tỉnh Hà Nam chỉ đạo tiếp quản các cơ sở Bưu điện của địch ở thị xã Phủ Lý và giúp Bưu điện tỉnh triển khai xây dựng mạng lưới thông tin liên lạc, kịp thời phục vụ cho các cấp, các ngành chỉ đạo sản xuất, cung cấp quốc phòng và phục vụ đời sống tinh thần của nhân dân.

Thời kỳ này Tỉnh ủy và Ủy ban Hành chính Kháng chiến tỉnh Hà Nam đã đề ra Nghị quyết tập trung chỉ đạo cuộc khai hoang, phục hoá, hàn gắn vết thương chiến tranh, cùng nhân dân cả nước đấu tranh hòa bình thống nhất nước nhà.

Thực hiện những nhiệm vụ của Đảng, Chính phủ, của Ngành và của tỉnh giao cho: Cán bộ, đảng viên, công nhân viên chức Bưu điện Hà Nam phát huy tinh thần đoàn kết, tự lực, tự cường, khắc phục khó khăn, bắt tay ngay vào công việc xây dựng lại mạng lưới thông tin liên lạc của tỉnh.

Trước hết, tổ chức lại bộ máy của Bưu điện tỉnh. Đồng chí Lê Đức Nhượng được bổ nhiệm làm Trưởng ty, đồng chí Ngô Văn Kiêu làm Phó ty (năm 1958 đồng chí Nhượng chuyển công tác khác, đồng chí Ngô Văn Kiêu được bổ nhiệm làm Trưởng ty), các tổ chức Đảng, Công đoàn, Đoàn thanh niên lao động, nữ công được củng cố và kiện toàn. Thời kỳ này Bưu điện tỉnh có 246 lao động.

Bộ máy quản lý của Bưu điện tỉnh lúc đầu hình thành 5 tổ quản lý: tổ Tổ chức, tổ Hành chính, tổ Bưu chính, tổ Điện chính và tổ Kế hoạch Tài vụ (sau này chuyển thành 5 phòng quản lý), có 4 tổ sản xuất: tổ Bưu, tổ Điện, tổ Công trình và xưởng Sửa chữa). Ở các huyện đều có Bưu điện huyện, có một trưởng phòng và từ 5 đến 8 lao động. Dưới xã có trạm Bưu điện xã, có trưởng trạm và từ 01 đến 02 Bưu tá (ngoài biên chế của Nhà nước).

Bưu điện tỉnh đã xây dựng được chức trách nội quy, quy chế làm việc cho cán bộ công nhân viên. Tổ chức các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ, kỹ thuật cho cán bộ công nhân viên, tạo điều kiện cho cán bộ công nhân viên cống hiến thật nhiều cho sự nghiệp Bưu điện.

Ngày 04 tháng 7 năm 1954, quân đội Pháp và tay sai rút chạy khỏi tỉnh Hà Nam. Được sự nhất trí của Tỉnh ủy, Ủy ban Hành chính Kháng chiến tỉnh và khu Bưu điện III, Bưu điện tỉnh Hà Nam cử hai đồng chí Trần Văn Mẫn và Nguyễn Văn Tuyết và một số cán bộ vào tiếp quản Bưu điện của Pháp ở thị xã Phủ Lý. Nhưng với bản chất xâm lược và phản động, khi rút chạy địch đã tháo gỡ hết máy móc, thiết bị đem theo. Những thứ không thể đem đi được thì chúng phá sạch, đốt sạch.

Để hoàn thành được nhiệm vụ xây dựng và phát triển mạng lưới thông tin liên lạc của tỉnh trong điều kiện thiếu thốn vật tư, tiền vốn và kỹ thuật v.v... lãnh đạo Bưu điện

tỉnh Hà Nam đã kịp thời phát động phong trào thi đua trong cán bộ công nhân viên "Phát huy tinh thần dũng cảm trong chiến đấu, khắc phục khó khăn, tự lực tự cường, quyết tâm xây dựng mau chóng mạng lưới thông tin phục vụ kịp thời cho các cấp, các ngành lãnh đạo, chỉ đạo toàn dân, toàn quân trong tỉnh hàn gắn vết thương chiến tranh, phục hồi phát triển sản xuất và bảo vệ Tổ quốc".

Hưởng ứng phong trào thi đua do Bưu điện tỉnh phát động, các đơn vị và nhiều cán bộ công nhân viên chức đã về nông thôn (Những xã xung quanh đồn bốt cũ của địch và ven đường giao thông vừa giải phóng) vận động nhân dân thu gom các vật liệu cũ như: Dây đồng, dây sắt, dây thép gai, dây bọc, máy điện thoại hỏng v.v... ủng hộ cho Bưu điện để xây dựng đường dây thông tin liên lạc. Kết quả nhân dân đã phát hiện, thu gom ủng hộ cho Bưu điện Hà Nam được gần 2.000 cây tre, cây gỗ, gần 1.000 quả sú, cổ chai, hơn một tấn dây các loại và nhiều vật liệu khác. Vì vậy chỉ trong một thời gian ngắn, cùng với sự giúp đỡ tài chính, vật tư, thiết bị và kỹ thuật của Tổng cục Bưu điện, Bưu điện tỉnh Hà Nam đã hoàn thành cơ bản nhiệm vụ xây dựng cơ sở hạ tầng mạng lưới thông tin liên lạc của tỉnh.

Về Bưu chính: Tất cả các Bưu điện huyện và Bưu điện thị xã đã xây dựng được trụ sở làm việc. Trang bị phương tiện làm việc như: Tủ, quầy giao dịch, bàn ghế v.v..., công

tác PHBC đã được triển khai và đi vào nề nếp. Đã có các tuyến đường thư đi Trung ương, đi trong tỉnh ngày một lần, nơi xa thì đi bằng ô tô quốc doanh, nơi gần thì đi bằng xe đạp, không còn tình trạng đeo bì, đi bộ như trước. Cán bộ công nhân viên đã có nơi làm việc, nơi ăn nghỉ, không phải đi ở nhờ nhà dân. Các trạm Bưu điện xã cũng được xây dựng và đi vào hoạt động, phục vụ trực tiếp cho chính quyền và nhân dân địa phương.

Về điện chính: Với việc tận dụng các đoạn dây đồng, dây sắt, dây thép gai, cột tre, cột gỗ và sự đóng góp của nhân dân, đồng thời được Tổng cục hỗ trợ cả tài chính kỹ thuật, Bưu điện tỉnh Hà Nam đã nhanh chóng hoàn thành xây dựng mạng lưới điện thoại, điện báo trong toàn tỉnh. Ở thị xã Phủ Lý đã có tổng dài 50 số và mạng nội hạt 46 thuê bao phục vụ cho Tỉnh ủy, Ủy ban Kháng chiến Hành chính tỉnh và các ngành quan trọng như: Tỉnh đội, Công an tỉnh, Đoàn cải cách ruộng đất, thuỷ lợi v.v... Từ trung tâm tỉnh đã có các tuyến đường dây đi các huyện. Thời gian đầu mỗi huyện chỉ có một máy lẻ do nhân viên điện thoại của Bưu điện trực máy phục vụ cho các cơ quan đầu não của huyện, một thời gian sau đó các huyện mới có tổng dài 10 số và tổng dài 20 số, thời kỳ này từ Trung tâm Bưu điện tỉnh Hà Nam đã có đường liên lạc điện thoại, điện báo trực tiếp với Hà Nội và Nam Định, còn các huyện có nhu cầu điện báo thì phải

lên thị xã. Từ năm 1954 - 1958, Bưu điện huyện mới mở liên lạc bằng điện báo với Bưu điện tỉnh và các tỉnh khác. Đến năm 1960 Bưu điện Hà Nam đã có tổng dài 300 số, có máy tê-lê-típ, máy tải ba, máy vô tuyến điện 50W. Toàn tỉnh có gần 400 thuê bao, hơn 100 km đường cột bê tông và hơn 150 km đôi dây. Mạng lưới nội hạt huyện lỵ và thị xã đã được xây dựng chính quy bằng dây 2 ly trần, chỉ có đoạn kết cuối là dây bọc. Nói chung mạng điện thoại điện báo của Bưu điện tỉnh Hà Nam lúc bấy giờ còn thô sơ nhưng đã đáp ứng được thông tin liên lạc phục vụ các cấp, các ngành chỉ đạo sản xuất, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, bảo vệ Tổ quốc và phục vụ nhu cầu của nhân dân.

Điều đáng nhớ của thời kỳ này là lãnh đạo Bưu điện tỉnh đã biết tranh thủ sự quan tâm của Tỉnh ủy và sự đồng tình ủng hộ của ty thuỷ lợi dùng kinh phí của thuỷ lợi xây dựng đường cột xi măng để chống lũ, chống lụt ven đê sông Hồng từ Nhân Hậu (Lý Nhân) đến Mộc Bắc (Duy Tiên), đường cột này vừa dùng cho thuỷ lợi vừa dùng cho Bưu điện. Ngoài ra còn huy động vốn của truyền thanh để xây dựng các tuyến cột tre Hà Nam đi Kim Bảng, Hà Nam đi Thanh Liêm và Hà Nam đi Bình Lục góp phần giảm bớt những khó khăn ban đầu, nhanh chóng phát triển mạng lưới điện thoại điện báo rộng khắp trong toàn tỉnh.

Nói chung 10 năm hàn gắn vết thương chiến tranh, củng cố và phát triển mạng lưới thông tin liên lạc của tỉnh

trong điều kiện đất nước vừa thoát khỏi cuộc chiến tranh lâu dài, nghèo nàn và lạc hậu... Nhưng với truyền thống anh dũng, kiên cường, lao động sáng tạo, lại được các cấp, các ngành quan tâm ủng hộ giúp đỡ; tập thể cán bộ công nhân viên chức Bưu điện Hà Nam đã hoàn thành cơ bản công tác xây dựng bộ máy tổ chức sản xuất, tổ chức lao động, xây dựng, củng cố và phát triển các tổ chức Đảng, Công đoàn, Đoàn thanh niên, nữ công, tích cực bồi dưỡng, đào tạo đội ngũ cán bộ công nhân viên chức vừa hồng vừa chuyên (có 10% sơ cấp, 4% trung học, đại học). So với thời kỳ hoà bình vừa tái lập (20/7/1954) thì đây là một bước tiến bộ đáng kể. Công tác Bưu chính - PHBC và mạng điện thoại điện báo có tiến bộ vượt bậc. Từ không đến có và đang có bước phát triển về số lượng và chất lượng, có đủ năng lực và điều kiện phục vụ tốt yêu cầu thông tin liên lạc của Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh, các cấp, các ngành và nhu cầu tình cảm của nhân dân sau chiến tranh. Việc không ngừng chăm lo đời sống tinh thần, vật chất cho cán bộ công nhân viên đã làm cho mọi người phấn khởi, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, của Chính phủ, của Ngành, đoàn kết thi đua hoàn thành vượt mức nhiệm vụ được giao. Tính chung từ năm 1955 - 1965 kế hoạch bình quân tăng mỗi năm 10%. Tổng sản lượng bưu phẩm năm đầu là 6.520.859 chiếc, đến năm 1964 đạt 16.966.594 chiếc. Đặc biệt trong 02 năm (1954 - 1955), Bưu điện Hà Nam

đã vận động và chuyển vào Nam được 114.000 bưu thiếp, góp phần cùng nhân dân cả nước đấu tranh thống nhất nước nhà.

II. THÔNG TIN BUƯU ĐIỆN PHỤC VỤ CUỘC KHÁNG CHIẾN CHỐNG MỸ CỨU NƯỚC VÀ PHỤC VỤ PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT TỪ NĂM 1965 - 1975

Từ năm 1964 đến năm 1965, sự nghiệp Cách mạng của nhân dân ta ở cả hai miền Nam, Bắc đang giành được những thắng lợi to lớn. Để ngăn cản cuộc đấu tranh Cách mạng của nhân dân miền Nam tiến lên đánh đổ ngụy quyền Sài Gòn, giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc, đế quốc Mỹ ô ạt đưa quân vào miền Nam tiến hành chiến tranh cục bộ, đồng thời mở rộng chiến tranh phá hoại bằng không quân ra miền Bắc. Ngày 22 tháng 5 năm 1965 máy bay Mỹ ném bom bắn phá tàu Việt Xô đậu ở vùng biển Hải Hậu. Ít ngày sau đó Mỹ tiếp tục ném bom thành phố Nam Định và thị xã Phủ Lý một cách ác liệt. Chỉ trong một thời gian ngắn, hàng ngàn ngôi nhà, hàng trăm cơ quan xí nghiệp, trường học, bệnh xá v.v... đã bị tàn phá.

Trước tình hình đó, tháng 12 năm 1965 Ban Chấp hành Trung ương Đảng họp hội nghị lần thứ 12 đề ra nhiệm vụ: "Kiên quyết đánh bại cuộc chiến tranh xâm lược và phá hoại của đế quốc Mỹ trong bất kỳ tình huống nào, nhằm bảo vệ miền Bắc, giải phóng miền Nam". Chấp hành

Nghị quyết của Trung ương Đảng, ngành Bưu điện đã kịp thời quán triệt và chuyển hướng tổ chức sản xuất, phục vụ đảm bảo phù hợp với tình hình mới. Cùng thời gian này, Đảng, Chính phủ và Quốc hội quyết định hợp nhất 02 tỉnh Hà Nam và tỉnh Nam Định thành tỉnh Nam Hà. Tổng cục Bưu điện và Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh Nam Hà cũng quyết định hợp nhất Bưu điện tỉnh Hà Nam và Bưu điện tỉnh Nam Định thành Bưu điện tỉnh Nam Hà và bổ nhiệm đồng chí Trần Văn Giản làm Trưởng ty, đồng chí Trần Văn Mẫn làm Phó ty. Các đoàn thể như tổ chức Đảng, Công đoàn, Đoàn thanh niên cộng sản, nữ công cũng được hợp nhất và kiện toàn tổ chức. Bộ máy Bưu điện tỉnh lúc này có 09 phòng quản lý, 08 đơn vị sản xuất, 12 Bưu điện huyện, thị xã và thành phố Nam Định. Ngoài ra còn có trường đào tạo, bồi dưỡng kỹ thuật, nghiệp vụ cho cán bộ công nhân viên chức bên cạnh xí nghiệp. Toàn tỉnh có 561 lao động.

1. Về Bưu chính: Công tác Bưu chính và PHBC thời kỳ này có vai trò rất quan trọng. Cả nước có chiến tranh, ở đâu có cơ quan, có bộ đội có nhân dân là ở đó cần có mặt các chiến sĩ Bưu điện. Cán bộ công nhân viên chức Bưu điện gắn bó mật thiết hàng ngày, hàng giờ với sản xuất và chiến đấu.

Để đối phó với cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ phục vụ thông tin cho

cơ quan và nhân dân trong mọi tình huống. Bưu điện tỉnh đã tập trung chỉ đạo làm tốt hai nhiệm vụ: Tổ chức khai thác, phục vụ và tổ chức chuyển phát công văn tài liệu, thư báo, đảm bảo nhanh chóng, chính xác, an toàn và thuận tiện. Mở rộng diện phục vụ ở các Bưu điện huyện, Bưu điện khu vực, tổ chức lại trạm Bưu điện xã.

Thực hiện chủ trương của Bưu điện tỉnh, Bưu điện các huyện trong toàn tỉnh đã khẩn trương sơ tán ra ngoài các khu vực địch đánh phá theo phương án Bưu điện tỉnh chỉ đạo. Bưu điện huyện Bình Lục sơ tán về Mỹ Thọ, Bưu điện Thanh Liêm sơ tán về Hoàng Ngãi, đến 1966 chuyển về Liêm Thuận. Bưu điện huyện Kim Bảng sơ tán về Văn Lâm, năm 1969 trở lại thị trấn Quế, đến năm 1972 đế quốc Mỹ leo thang đánh phá ác liệt miền Bắc có tính huỷ diệt thì Bưu điện Kim Bảng lại phải sơ tán lần thứ hai. Bưu điện huyện Duy Tiên sơ tán về Trác Vǎn, đến năm 1969 mới trở lại Hoà Mạc, riêng Bưu cục Đồng Văn phải sơ tán đến cuối cuộc chiến tranh mới trở lại thị trấn Đồng Văn. Bưu điện huyện Lý Nhân lúc đầu sơ tán ra ngoài Vĩnh Trụ 1 km, đến giữa năm 1966 mới sơ tán về thôn Mai Xá, xã Đồng Lý. Bưu điện thị xã Hà Nam thời kỳ này sơ tán về Liêm Chính, tổng dài điện thoại đặt ở Mẽ đến hết năm 1973 thì trở lại thị xã v.v... Nói chung các Bưu điện huyện, thị xã thành phố đều sơ tán theo phương án bám sát huyện ủy, Ủy ban và các cấp, các ngành để tổ chức phục vụ. Trong

khi sơ tán đến nơi an toàn, các Bưu điện huyện, thị xã, thành phố vẫn có một bộ phận ở lại phục vụ tại chỗ cho cán bộ và nhân dân còn ở lại sản xuất và chiến đấu.

Thời kỳ này tuy Bưu điện hai tỉnh đã hợp nhất, nhưng do địa bàn khu vực thị xã Phủ Lý là đầu mối giao thông huyết mạch của tỉnh và của cả miền Bắc, nên ngay từ lúc đầu, Bưu điện tỉnh đã ghép các Bưu điện huyện: Duy Tiên, Kim Bảng, Thanh Liêm, Bình Lục, Lý Nhân và thị xã Hà Nam là một cụm thi đua do Bưu điện Thị xã chủ trì. Về chuyên môn Bưu điện Thị xã vẫn là trung tâm khai thác của khu vực (nhận túi gói của Bưu điện tỉnh, của các tỉnh bạn và khai thác giao nhận túi gói với các huyện thuộc tỉnh Hà Nam). Trong điều kiện chiến tranh phá hoại bằng không quân cả ngày và ban đêm thoắt đến, thoắt đi. Việc giao nhận vận chuyển bưu phẩm, bưu kiện và báo chí không thể công khai tuỳ tiện. Ngoài các tuyến đường thư, đường báo thường xuyên, các huyện đều phải có đường thư dự phòng để tránh trọng điểm bị bắn phá như: Tuyến đường vòng Kim Bảng qua Ba Đa về Liêm Chính, tuyến Duy Tiên vượt Sông Châu đến nơi sơ tán của Bưu điện thị xã. Bưu điện Bình Lục cũng có khi phải vòng sâu lên Bắc đường 21 để về thị xã. Bưu điện Lý Nhân cũng có thời gian phải qua An Bài về Chợ Sông để đến Bưu điện thị xã Hà Nam. Ngay Bưu điện thị xã Hà Nam cũng có lúc phải vượt sông sang phía Bắc cầu Phủ Lý để nhận túi gói khi cầu bị

máy bay phá sập. Trên tuyến giao thông đường sắt, Bưu điện Duy Tiên, Bưu điện thị xã, Bưu điện Bình Lục cũng có nhiều điểm giao nhận dự phòng, nhiều khi phải chạy theo tàu để giao nhận túi gói. Có chuyến tàu hai ba ngày liền không về, anh em vận chuyển vẫn phải kiên trì chờ đợi cả ngày, cả đêm để đón tàu về. Chưa giao nhận được túi gói thì chưa về. Trong công tác khai thác cũng không kém phần gian khổ. Đa số túi gói về ban đêm, sai ngày, sai chuyến, có khi hai ba ngày về một lần, anh chị em khai thác vẫn kiên trì làm việc, không để xảy ra sai sót mất mát, chậm trễ, đảm bảo sạch ô, dốc túi, khớp hành trình, công văn quy định 36 giờ, chị em phấn đấu đạt 17 giờ, công văn xuống huyện quy định 48 giờ, anh chị em phấn đấu đạt 16 giờ. Chỉ tiêu sai sót thông thường đạt 3% (giảm 2% so với quy định). Trong những năm chiến tranh số lượng bưu phẩm, bưu kiện năm nào cũng tăng, so với năm 1964 mỗi năm tăng khoảng 140%, nhưng không bao giờ để xảy ra sai sót nghiêm trọng. Việc tổ chức phục vụ cũng được tăng cường. Hầu hết các Bưu điện huyện và thị xã đều có hai địa điểm giao dịch, riêng Bưu điện thị xã Hà Nam còn bố trí thêm ba quầy lưu động phục vụ đến từng ngõ phố, đến tận trận địa trực chiến của dân quân tự vệ và bộ đội phòng không, được nhân dân và bộ đội hết sức hoan nghênh. Đặc biệt Bưu điện Lý Nhân còn tăng cường một đường thư riêng để phục vụ cho Tỉnh ủy, Ủy ban tỉnh và

đồng bào sơ tán về khu vực Nhân Bình, Nhân Mỹ v.v..., không để sai sót về nghiệp vụ, về tinh thần thái độ, được cơ quan và đồng bào sơ tán khen ngợi. Thực hiện chủ trương của Bưu điện tỉnh, các Bưu điện huyện một mặt mở rộng các hoạt động của Bưu cục khu vực, mặt khác đã kịp thời tổ chức lại các hoạt động của trạm Bưu điện xã để trạm Bưu điện xã có đủ điều kiện và năng lực phục vụ thông tin Bưu điện cho các cấp ủy, chính quyền, cho nhân dân và đồng bào sơ tán về địa phương.

Trong quá trình phục vụ nhiều tập thể, cá nhân đã nêu cao tinh thần dũng cảm, không sợ khó khăn gian khổ, không sợ hy sinh, cần cù mưu trí sáng tạo, mãi mãi là niềm tự hào của toàn thể cán bộ công nhân viên chức Bưu điện Nam Hà như: tập thể anh em tổ giao nhận vận chuyển Bưu điện Duy Tiên đang nhận túi gói ở ga xe lửa Đồng Văn, bất thình lình một tốp máy bay Mỹ ập đến, nhào xuống ném bom, bắn rốc két liên tục vào sân ga ngay chỗ xe túi gói bưu phẩm, bưu kiện đang đỗ. Bom nổ làm tung cả xe bưu phẩm, bưu kiện ra sân ga. Không sợ nguy hiểm, 04 anh em trong tổ đã kịp thời lao ra khỏi hầm thu gọn lại túi gói, kiểm tra đối chiếu, lập biên bản rồi đóng lại cẩn thận trước khi giao cho bạn nhận. Cuối năm 1966, ở sân ga Bình Lục có ngày máy bay Mỹ đánh phá từ sáng đến tối, nên tàu xe qua ga Bình Lục hết sức khó khăn, nguy hiểm, nhưng anh em giao nhận vận chuyển Bưu điện

Bình Lục vẫn kiên trì bám trụ đón tàu giao nhận xong túi gói mới về. Nhiều lần đang giao nhận túi gói thì máy bay địch lao đến bắn phá, có lần đang giao nhận thì tàu bị máy bay bắn cháy, anh em phải xông lên cứu tàu, cứu bưu phẩm, bưu kiện. Một lần anh em đang trên đường đưa túi gói về nhà thì bị máy bay lao đến bắn dữ dội, cả khu vực khói lửa mù mịt, một mảnh đạn văng vào thủng lốp xe chở bưu phẩm, bưu kiện, anh em đã bình tĩnh lấy cỏ khô nhét vào lốp rồi nhanh chóng đẩy xe về cơ quan an toàn. Nhiều anh em như Đoàn Ngọc Nhị, anh Thụ, anh Vỹ v.v... không chỉ dũng cảm trước bom đạn quân thù bắn phá mà tinh thần lao động cũng rất hăng say. Những ngày không có phiên trực, nhưng nếu ga bị bắn phá là các anh lại có mặt, khi thì cứu tàu, cứu túi bưu phẩm, bưu kiện, khi thì tham gia sửa đường thông tuyến. Có lần một mình anh Đoàn Ngọc Nhị đã vác cả 2 túi bưu phẩm nặng hàng tạ chạy khỏi ga, mà ngày thường mang một túi cũng phải cố gắng. Tháng 5 năm 1967, anh em tổ vận chuyển Bưu điện thị xã Hà Nam đi đường chính vụ từ thị xã Phủ Lý đến địa điểm giao nhận với xe Nam Định, tối gần cầu Yên Đổ thì bị máy bay Mỹ đến ném bom làm sập cầu. Không để nhỡ chuyến thư anh em đã vào xóm xin cây chuối ghép thành bè đưa cả xe cá túi vượt sông an toàn, giao nhận kịp thời với đơn vị bạn đúng giờ hành trình. Anh em vận chuyển ở ga thị xã Phủ Lý đã hàng trăm lần đối mặt với máy bay Mỹ ném

bom bắn phá sân ga, nhiều anh em đã hai ba lần bị bom vùi, hàng chục lần hút chết, nhưng vẫn kiên cường dũng cảm hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Đặc biệt đồng chí Hà Văn Khuy, giao thông viên Bưu điện Kim Bảng, tranh thủ giữa hai thời điểm bắn phá của máy bay địch đã vượt sông Đáy sang thị xã Phủ Lý giao nhận túi gói bưu phẩm, khi về trong lúc thuyền vừa vào bờ thì máy bay Mỹ lại lao đến bắn rốc-két. Đồng chí Khuy đã hy sinh anh dũng để lại niềm tiếc thương vô hạn cho gia đình và đồng đội. Cùng với các chiến sĩ vận chuyển, anh chị em Bưu tá cũng không kém phần hăng hái xông pha nơi bom rơi, đạn nổ. Các tổ Bưu tá của Bưu điện thị xã, Bưu điện Bình Lục, Bưu điện Đồng Văn hàng ngày vẫn bền bỉ đi phát thư, phát báo đến từng ngõ phố, từng trận địa, đem đến cho đồng bào, chiến sĩ những tin vui, chiến thắng động viên mọi người vững chí, bền gan đánh thắng giặc Mỹ xâm lược. Các trạm Bưu điện xã cũng hăng hái thi đua với cán bộ công nhân trong Ngành, làm hết sức mình để phục vụ thông tin Bưu điện cho cấp ủy và chính quyền địa phương, phục vụ nhu cầu tình cảm của nhân dân thông suốt trong mọi tình huống. Các trạm Bưu điện xã Tiên Hoá, Đồng Văn (Duy Tiên), Liêm Cần, Liêm Chính (Thanh Liêm), Bình Mỹ (Bình Lục) v.v... luôn luôn được cấp ủy và chính quyền, nhân dân địa phương tin yêu. Đặc biệt ở trạm Bưu điện xã Thanh Lưu (Thanh Liêm), các cụ gửi đi 180 lá thư

cho các chiến sĩ ngoài mặt trận, đều nhận đủ 180 lá thư trả lời. Do vậy chính quyền và nhân dân hết sức tin tưởng vào tinh thần phục vụ của trạm Bưu điện xã. Một lần khác, đồng chí trạm trưởng vừa nhận lệnh đi công tác khẩn, vừa ra khỏi Ủy ban xã thì máy bay Mỹ ập đến ném bom ngay thôn nhà đồng chí ở. Nhà cháy, con bị thương, đồng chí nhờ bà con hàng xóm giúp đỡ, còn đồng chí vẫn tiếp tục nhanh chóng đem lệnh chiến đấu giao cho trận địa phòng không rồi mới quay về cứu nhà. Đồng chí đã được Ủy ban nhân dân xã Thanh Lưu khen ngợi. Đồng chí Chu Thanh Toàn, Trưởng trạm Bưu điện xã Phù Vân (Kim Bảng) đã thường xuyên tận tuy phục vụ cho cấp ủy, chính quyền và nhân dân trong xã, đảm bảo thông tin thông suốt, không để xảy ra sai sót mất mát thư báo của nhân dân, đồng thời còn là một người bạn, một người đồng chí của các chiến sĩ bộ đội trực chiến bảo vệ bầu trời thị xã. Ngày nắng cũng như ngày mưa, khi bình yên cũng như khi có máy bay địch, hễ có thư, có báo là đồng chí đem ngay đến tận mâm pháo cho chiến sĩ đọc. Những khi bộ đội bắn trả máy bay Mỹ đồng chí còn là người tải đạn, cứu thương đắc lực của trận địa.

Trong công tác phát hành báo chí cũng có những tấm gương tiêu biểu của tập thể và cá nhân đã góp phần phát triển mạnh mẽ về cả số lượng và chất lượng phát hành báo chí. Nhờ vậy mà sản lượng phát hành báo chí hàng năm

tăng từ 17 đến 20%. Riêng báo Nhân dân, báo Quân đội tăng đến 1,5 lần. Báo Nhân dân, báo Nông nghiệp và báo địa phương được phát hành đến 100% các hợp tác xã nông nghiệp, các chi bộ Đảng, các cơ quan, lãnh đạo của xã, của huyện và các đoàn thể quần chúng. Trong điều kiện máy bay đánh phá ác liệt, đi lại khó khăn, mỗi lần đi nhận báo trên tàu, trên xe là một lần nguy hiểm. Anh em vận chuyển ở Bưu điện thị xã Hà Nam, Bình Lục, Duy Tiên, Kim Bảng đã phải hứng chịu hàng trăm lần máy bay Mỹ ném bom, bắn phá ngay tại nơi giao nhận báo chí. Nhiều lần máy bay đánh sập cầu Phủ Lý, anh em phải vượt sông sang Ba Đa hoặc có lần phải theo tàu xuống tận Bằng Khê (Thanh Liêm) mới nhận được báo. Đường xá thì bị bom đạn cày sới, trơn lật, phương tiện vận chuyển vẫn là xe cai tiến, xe đạp, cả người cả báo có chuyến hàng tạ, lại còn phải lên dốc, xuống đò, nhưng anh em vẫn vui vẻ chịu đựng hết năm này qua năm khác. Nếu ai đã một lần đi qua thị xã Phủ Lý những ngày nắng lửa, mưa bom của giặc Mỹ mới thấy hết tinh thần làm việc và sự hy sinh dũng cảm của các chị, các anh Bưu tá Bưu điện thị xã Hà Nam, Đồng Văn, Bình Lục chẳng quản hy sinh ngày ngày đem thư, đem báo đến tận tay người đọc, đến tận chiến壕 cho các chiến sĩ. Cùng với việc tích cực vận động cơ quan và nhân dân mua báo đọc để nâng cao số lượng, Bưu điện các huyện Bình Lục, Lý Nhân, Kim Bảng v.v... còn phối hợp với cơ quan thông tin văn hoá, các đoàn thể quần

chúng tổ chức phong trào đọc báo và làm theo báo. Nhiều nơi như ở Đồng Du (Bình Lục), Phù Vân (Kim Bảng), Nguyễn Lý (Lý Nhân) phong trào thi đua lao động sản xuất và phục vụ chiến đấu ngày một cao, phong trào tòng quân giết giặc ngày một nhiều với tinh thần "thóc không thiếu một cân, quân không thiếu một người", chấp hành nghiêm chỉnh mọi chủ trương chính sách của Đảng và Chính phủ. Nhiều nơi như vùng đồng bào công giáo nhờ đọc báo đã tích cực vận động con em mình lên đường chống Mỹ cứu nước, nâng cao được niềm tin đối với Đảng và Nhà nước xã hội chủ nghĩa. Đặc biệt bà con nông dân qua đọc báo đã áp dụng trong thâm canh và tăng năng suất lúa đạt 5 tấn thóc trên một héc-ta, góp phần chống Mỹ cứu nước đến thắng lợi hoàn toàn. Công tác thanh toán tiền PHBC trong những năm chiến tranh luôn luôn đảm bảo thanh toán kịp thời, góp phần tích cực vào việc phấn đấu hoàn thành kế hoạch được giao.

2. Về Điện chính: Cuộc chiến tranh phá hoại bằng không quân của giặc Mỹ ngày càng ác liệt và mở rộng phạm vi đánh phá đến tất cả mọi nơi trong tỉnh. Thời kỳ này Bưu điện tỉnh Nam Hà vừa phải xây dựng điều chỉnh mạng lưới điện thoại điện báo theo tinh mới, vừa phải chuyển hướng kịp thời các hoạt động thông tin liên lạc từ thời bình sang thời chiến để phục vụ tốt các nhu cầu thông tin liên lạc của các cấp, các ngành chỉ đạo sản xuất và chiến đấu.

Thực hiện sự chỉ đạo của Bưu điện tỉnh, các Bưu điện huyện, thị xã và thành phố đã khẩn trương sơ tán kịp thời các tổng đài, tháo gỡ đưa đến nơi an toàn hàng chục tấn thiết bị, dịch tuyến hàng trăm ki-lô-mét đôi dây. Tổ chức các mạng điện thoại, điện báo phục vụ cho các cấp, các ngành ở nơi sơ tán. Để đảm bảo thông tin liên lạc thông suốt, an toàn, Bưu điện huyện, thị xã và thành phố Nam Định còn phải tổ chức các tuyến đường vòng, đường tránh qua các trọng điểm bắn phá như: Tuyến đường vòng ven đê sông Hồng, tuyến Kim Bảng - Ba Đa - F1, thị xã Phủ Lý - Khai Khẩu v.v... Các Bưu điện huyện, thị xã còn xây dựng hàng trăm ki-lô-mét đôi dây, đảm bảo thông tin liên lạc phục vụ bến phà, bến xe, phục vụ thuỷ lợi, riêng các huyện Duy Tiên, Lý Nhân, Bình Lục và Bưu điện thị xã Phủ Lý còn phải kéo hàng chục đôi dây để phục vụ các trận địa phòng không và tên lửa.

Vừa chống giặc ngoại xâm vừa phải chống giặc lụt, trong thời gian này Bưu điện các huyện Duy Tiên, Kim Bảng, Lý Nhân và Thanh Liêm đã kéo hàng chục ki-lô-mét đôi dây phục vụ chống lũ năm 1966 và năm 1971. Trận bão năm 1966, Bưu điện Lý Nhân đã huy động toàn bộ lực lượng làm việc suốt từ 13 giờ ngày hôm trước đến 06 giờ 00 sáng ngày hôm sau để kéo 10 km đôi dây từ Lý Nhân đi Như Trác (trong điều kiện mưa to, gió lớn) được tỉnh cấp Bằng khen. Trận lũ năm 1971, Bưu điện Duy Tiên kéo một

đường dây từ Hòa Mạc đi Lũng Xuyên mắc hai máy điện thoại trong một đêm. Cùng thời gian này lũ sông Đáy lên trên mức báo động III, Bưu điện Thanh Liêm phải huy động cả nữ trong cơ quan đi kéo đường dây chống lũ từ Thanh Châu đi Liêm Chính v.v...

Trong những năm chiến tranh máy bay Mỹ đã ném bom, bắn rốc két xuống trúng đường dây thông tin và trụ sở Bưu điện huyện Bình Lục, Bưu điện ga Đồng Văn, Duy Tiên, Bưu điện thị xã Hà Nam hàng chục lần, không mấy ngày là không có cột gãy, dây đứt, máy hỏng v.v... nhưng anh em thợ dây, thợ máy vẫn bình tĩnh kiên trì bám dây, bám máy phục vụ và dũng cảm xông ra khôi phục lại đường cột, đường dây bị máy bay phá hỏng. Trong trận máy bay ném bom cầu Phủ Lý tháng 7 năm 1966, cùng một lúc nhiều đường dây bị mất liên lạc. Ngay lúc bom còn nổ, máy bay còn quần đảo trên đầu, anh em đã bật ra ngoài công sự lao đến nơi dây đứt, cột gãy để sửa chữa, nối lại liên lạc. Trong một lần đi khôi phục đường dây bị máy bay ném bom làm đứt, vừa nối xong liên lạc thì anh em phát hiện một căn hầm bị sập có 02 người bị thương đang nằm kêu cứu. Mặc cho máy bay gầm rú, anh em đã cùng nhau đào bới hàng giờ mới cứu được hai người ra khỏi hầm đưa về bệnh viện Hà Nam cứu chữa. Trong trận máy bay Mỹ ném bom đoạn cầu Sắt, cầu Họ trên đường 21 ngày 05 tháng 09 năm 1966, suốt từ sáng đến tối bom

nổ đạn rơi, khói lửa lung trời làm rung chuyển cả một vùng, nhưng anh em thợ dây, thợ máy Bưu điện Bình Lục vẫn liên tục có mặt ngay trên địa bàn. Phát hiện thấy nơi nào bị mất liên lạc là anh em kịp thời nối thông. Nhiều lần đang nối dây trên cột cao, máy bay địch lao xuống ném bom, bắn xối xả xuống, không kịp các anh phải liều nhảy từ trên cột cao xuống đất, có lần nhảy bị đau quá không chạy kịp xuống hầm đành phải nằm ngay chân cột, nhưng khi máy bay bay qua anh em lại bò dậy tiếp tục leo lên cột làm việc, có đồng chí bị bom vùi, anh em phải bới đất kéo lên vẫn không chịu rời vị trí chiến đấu. Cuối năm 1966, 04 thợ dây Bưu điện Bình Lục phối hợp với 14 thợ dây của đội xung kích bảo vệ đường dây của Bưu điện tỉnh có ngày làm việc liên tục 16 giờ liền để khôi phục đoạn đường cột bị đổ gãy, đường dây bị đứt tại cầu Họ Bình Lục của tuyến đường trực Nam Định đi Hà Nội ngay dưới bom đạn và máy bay Mỹ quần đảo trên đầu. Đến 12 giờ đêm máy bay Mỹ rút hết thì cũng là lúc thông tin liên lạc thông suốt anh em mới về ăn bữa cơm trưa trong ngày. Ngày 20 tháng 9 năm 1967, máy bay Mỹ ném bom, bắn rốc-két cả ngày xuống thị xã Phủ Lý, nhiều đường dây bị mất liên lạc cùng một lúc. Anh em thợ dây thợ máy đã làm việc liên tục từ sáng đến chiều mà vẫn chưa xong. Đến 15 giờ chiều phải xin tăng cường lực lượng thợ dây, thợ máy của Bưu điện huyện Lý Nhân đến

giúp đỡ. Nhận được điện yêu cầu, Bưu điện Lý Nhân đã cử tổ thợ dây, thợ máy đến chi viện làm việc liên tục đến 12 giờ đêm mới xong. Mỹ càng đánh phá ác liệt thì tinh thần chống Mỹ của anh em thợ dây, thợ máy càng cao.

Ở Bưu điện Đồng Văn (Duy Tiên), máy bay Mỹ cũng thường xuyên bắn phá cả ngày lẫn đêm, nhà cửa đổ nát, đường phố bị cày xới, đi lại hết sức khó khăn, nhưng anh em thợ dây, thợ máy Bưu điện Duy Tiên vẫn bám chắc địa bàn, đảm bảo liên lạc luôn thông suốt. Tuyến đường dây Kim Bảng, thị xã Phủ Lý đoạn Châu Sơn, Thanh Sơn thường xuyên bị máy bay bắn phá, có lần đứt một lúc bốn năm cột, nhưng lần nào cũng được anh em thợ dây xử lý khôi phục kịp thời. Ngoài việc lo toan đảm bảo thông tin liên lạc của đơn vị mình. Anh em thợ dây Thanh Liêm còn nhiều lần chi viện cho Bưu điện Bình Lục, có lần đang xử lý sự cố ở đoạn cầu Sắt thì máy bay đến ném bom gần đó văng cả xe và người xuống sông, người thì bò lên được nhưng xe thì mất, nhưng anh em vẫn bám trụ đến cùng.

Bên cạnh những tấm gương dũng cảm của thợ dây, thợ máy quên mình vì nhiệm vụ, chị em điện thoại viên cũng không sợ gian khổ, hy sinh, dũng cảm kiên cường ngày đêm bám tổng đài, bám vị trí chiến đấu đảm bảo tiếp thông liên lạc, phục vụ kịp thời, chính xác cho chỉ đạo sản xuất và sẵn sàng chiến đấu. Nhiều chị như chị Toán, chị Dưê, chị Thanh, chị Thịnh đã bám máy cho đến ngày hòa

bình. Chỉ tính trong 4 năm đầu 1965 - 1969, chị em điện thoại viên thị xã Phủ Lý đã chuyển kịp thời, nhanh chóng chính xác trên 800 lần báo tin máy bay vào, phục vụ kịp thời cho chỉ đạo sản xuất, sơ tán và sẵn sàng chiến đấu. Góp phần cùng toàn dân, toàn quân trong tinh thần đánh thắng giặc Mỹ xâm lược, bảo vệ vững chắc bầu trời quê hương.

III. CÔNG TÁC TRUYỀN THANH

Cùng với việc tổ chức lại thông tin Bưu điện, Bưu điện tỉnh đã tập trung nhiều biện pháp chỉ đạo bộ phận truyền thanh khẩn trương sơ tán ra khỏi nơi nguy hiểm và tiếp tục phát huy tác dụng của mạng lưới kỹ thuật truyền thanh nhằm phục vụ cho công tác tuyên truyền vận động quần chúng "Quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược". Thực hiện sự chỉ đạo của Bưu điện tỉnh, Bưu điện truyền thanh các huyện, thị xã đã kịp thời sơ tán các đài truyền thanh ra nơi an toàn. Riêng đài truyền thanh thị xã Phủ Lý, đài truyền thanh huyện Bình Lục phải sơ tán đến hai lần mới tạm ổn định. Quá trình sơ tán gặp rất nhiều khó khăn về kinh phí và vật tư kỹ thuật để thiết lập một hệ thống truyền thanh mới, nhưng anh chị em làm công tác truyền thanh đã có nhiều cố gắng, kết hợp sơ tán, dịch chuyển hợp lý lại các tuyến đường dây để mở rộng phạm vi phục vụ được đông đảo người nghe. Trong quá trình phục vụ anh em đã khắc phục khó khăn thường xuyên bám dây bám máy, không để cột gãy, dây đứt, máy hỏng,

không để tiếng loa gián đoạn. Nhiều nơi như thị xã Phủ Lý, ga Đồng Văn, Ga Bình Lục v.v... máy bay Mỹ bắn phá thường xuyên, nhưng tiếng loa vẫn dồn dập truyền đi tiếng nói của Đảng, tin vui thắng trận làm nức lòng người, tiếng hát vẫn át tiếng bom, động viên kịp thời quân dân toàn tỉnh bền gan, vững chí, quyết tâm đánh thắng giặc Mỹ xâm lược.

IV. HOẠT ĐỘNG TRÊN CÁC MẶT TRẬN KHÁC

Cùng với việc tổ chức lại thông tin Bưu điện và truyền thanh, các mặt hoạt động khác cũng được Bưu điện tỉnh quan tâm như: Chăm lo xây dựng đội ngũ, chăm lo đời sống vật chất tinh thần của cán bộ công nhân viên, thực hiện sôi nổi phong trào thi đua: Mỗi người làm việc bằng hai vì miền Nam ruột thịt "*Tất cả để đánh thắng giặc Mỹ xâm lược*".

Công tác chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ công nhân viên luôn được quan tâm đặt lên hàng đầu, đây là những yếu tố cơ bản để phấn đấu hoàn thành mọi nhiệm vụ. Trước hết là tích cực xây dựng chi bộ trong sạch vững mạnh về mọi mặt, tăng cường củng cố tổ chức, nâng cao trình độ tư tưởng và chính trị cho Đảng viên, chăm lo lãnh đạo các tổ chức chính quyền, đoàn thể, phát huy vai trò chức năng của các tổ chức Đảng trong việc lãnh đạo, giáo dục và vận động quần chúng, thực hiện nghiêm chỉnh các chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước, chăm lo

công tác đào tạo bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn kỹ thuật, nghiệp vụ cho đội ngũ cán bộ công nhân viên chức, làm cho mọi người yêu Ngành, yêu nghề, gắn bó với công việc, phấn đấu thực hiện tốt nhiệm vụ được giao. Do vậy trong những năm phục vụ thông tin liên lạc chống chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, các Bưu điện huyện, thị xã vẫn giữ vững được tinh thần, ý chí và phát huy bản chất anh hùng cách mạng, ra sức thi đua làm tròn nhiệm vụ. Chi bộ luôn đạt tiêu chuẩn chi bộ trong sạch vững mạnh, các đoàn thể quần chúng cũng trở thành các tổ chức vững mạnh, 95% đảng viên đạt tiêu chuẩn Đảng viên 4 tốt, không có đảng viên và quần chúng nào thoái thác nhiệm vụ.

Công tác xây dựng Công đoàn được quan tâm cả về tinh thần, vật chất và tổ chức. 100% cán bộ công nhân viên được kết nạp vào Công đoàn. Tổ chức Công đoàn thực sự trở thành trường học là nơi giáo dục tinh thần yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội cho cán bộ công nhân viên chức, động viên mọi người thi đua làm việc có năng suất cao, chất lượng tốt, làm việc bằng hai vì miền Nam ruột thịt. Vì vậy trong hoàn cảnh khó khăn, nhất là khó khăn về đời sống vật chất, lương thực thực phẩm, thiếu thốn nhưng mọi người vẫn thể hiện tinh thần, ý chí chiến đấu cao, lạc quan yêu đời, vượt qua khó khăn thử thách, mưu trí dũng cảm trong sản xuất và trong phục vụ chiến đấu. Nhiều tập thể cá nhân đoàn viên đã trở thành những tấm gương lao động

quên mình như: tổ Điện thoại Bưu điện thị xã Hà Nam, tổ dây máy Bình Lục, đoàn viên Hà Văn Khuy v.v... ngày đêm đối mặt với máy bay giặc Mỹ để giữ vững mạch máu thông tin suốt.

Công tác xây dựng Đoàn thanh niên Cộng sản cũng được cấp ủy và chính quyền thường xuyên quan tâm giáo dục bồi dưỡng để đoàn viên và thanh niên nâng cao tinh thần yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, luôn luôn sẵn sàng lên đường giết giặc cứu nước, đi đâu trong lao động và phục vụ thông tin liên lạc cho sản xuất và chiến đấu. Hàng trăm thanh niên Bưu điện tỉnh đã lên đường đi chống Mỹ, trong đó Bưu điện các huyện Duy Tiên, Kim Bảng, Thanh Liêm, Bình Lục, Lý Nhân và thị xã năm nào cũng có người đi bộ đội, đi chiến trường B, đi C, đi K, 60% đến 70% đoàn viên và thanh niên là lao động tiên tiến.

Cùng với các đoàn thể khác, tổ chức phụ nữ thường xuyên được Đảng ủy, Giám đốc, Công đoàn tạo mọi điều kiện để chị em sinh hoạt, học tập và công tác, giúp cho chị em vươn lên làm tròn nhiệm vụ. Do vậy 100% chị em phụ nữ Bưu điện tỉnh đã trở thành phụ nữ ba đảm đang. Cũng như nam giới, chị em cũng làm được thợ dây, thợ máy, làm giao thông, bưu tá và hàng ngày vẫn có mặt ở nơi bom rơi, đạn nổ.

Trong chiến tranh đời sống vật chất của cán bộ công nhân viên ngày càng nhiều khó khăn. Cấp ủy và chính quyền đã thường xuyên chăm lo cho mọi người (có lúc, có nơi lo cả cho gia đình cán bộ, công nhân) có nơi ăn, ở, hầm hào, tiền lương, đồ bảo hộ lao động và có khi cả thuốc men cho người ốm v.v... Do đó ai nấy đều an tâm tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và Chính phủ, tin tưởng vào Ngành, ra sức lao động sản xuất và phục vụ thông tin liên lạc thông suốt trong mọi tình huống, phấn đấu hoàn thành kế hoạch được giao. Từ năm 1965 đến năm 1975, năm nào Bưu điện tỉnh cũng hoàn thành vượt mức các chỉ tiêu kế hoạch được giao, bưu phẩm đi tăng 41%, PHBC tăng 50%, điện báo đi tăng 58%, điện thoại đi tăng 42%. Phong trào thi đua phát huy sáng kiến cải tiến kỹ thuật luôn được đẩy mạnh, trung bình mỗi năm có hàng trăm sáng kiến, cải tiến có giá trị. Hàng năm có từ 50% đến 65% cán bộ công nhân viên đạt tiêu chuẩn lao động tiên tiến, tổ tiên tiến, tổ lao động xã hội chủ nghĩa ngày một tăng. Bưu điện Nam Hà đã được tặng 03 Huân chương Lao động, 06 Bằng khen của Chính phủ, 15 Bằng khen của Ngành, 04 lần được tặng Cờ thi đua, hơn 900 cán bộ công nhân viên được thưởng Huân chương, Huy chương Kháng chiến chống Mỹ. Hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ phục vụ thông tin Bưu điện cho các cấp, các ngành chỉ đạo sản xuất, chỉ đạo chiến đấu, giữ

gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội và bảo vệ Tổ quốc, phục vụ nhu cầu tình cảm của nhân dân địa phương, cùng toàn quân, toàn dân tỉnh Nam Hà tham gia góp phần đánh thắng giặc Mỹ xâm lược, bảo vệ miền Bắc, giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc.

Các đồng chí Tuyến, Nghĩa, Khốn, Thành Long, Văn, Chinh chụp ảnh lưu niệm tại Hội nghị Chinh huấn tổ chức tháng 6/1955

Hội mặt CBCNV Bưu điện tỉnh Hà Nam chào đón Xuân năm 1958

Đoàn Đại biểu Công đoàn Bưu điện Việt Nam chụp ảnh kỷ niệm với
Chủ tịch Hoàng Quốc Việt tại Đại hội Công đoàn Việt Nam lần thứ hai tháng 2/1960
(Đ/c Trần Văn Mẫn, Thủ ký Công đoàn Bưu điện Hà Nam và đ/c Lê Trung Kiên,
nguyên Thủ ký Công đoàn Bưu điện Hà Nam, Thủ ký Công đoàn Bưu điện Hà Nội
- Người đứng thứ hai và ba hàng đầu từ trái sang)

Đội bóng chuyền Bưu điện tỉnh Hà Nam năm 1959

Hội nghị Chiến sĩ Thi đua Bưu điện tỉnh Hà Nam
(ngày 26 tháng 12 năm 1962)

Hội nghị Tổng kết công tác Bưu điện xã toàn tỉnh Hà Nam năm 1963

Điện thoại viên trực tổng đài điện thoại thị xã Phú Lý (năm 1968)

CHƯƠNG V

CỦNG CỐ, PHÁT TRIỂN MẠNG LƯỚI THÔNG TIN PHỤC VỤ SỰ NGHIỆP XÂY DỰNG VÀ BẢO VỆ TỔ QUỐC XÃ HỘI CHỦ NGHĨA (1976 - 2000)

I. KIỆN TOÀN TỔ CHỨC BỘ MÁY BƯU ĐIỆN TỈNH SAU NĂM 1975

Cuộc tổng tiến công và nổi dậy đại thắng mùa xuân năm 1975 của quân và dân ta đã đánh bại hoàn toàn cuộc chiến tranh xâm lược của đế quốc Mỹ và tay sai, giải phóng hoàn toàn miền Nam, kết thúc vẻ vang cuộc chiến đấu giành độc lập tự do, lâu dài, gian khổ và vĩ đại của dân tộc ta. Đánh dấu một bước ngoặt lịch sử, có ý nghĩa hết sức trọng đại, mở ra một giai đoạn mới của Cách mạng Việt Nam, hoà bình thống nhất nước nhà, cả nước thực hiện hai nhiệm vụ cách mạng: xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Vì vậy nhiệm vụ của ngành Bưu điện thời kỳ này là ra sức hàn gắn vết thương chiến tranh, củng cố và xây dựng ngành Bưu điện từng bước tiến lên chính quy và hiện đại, phục vụ tốt các yêu cầu xây dựng, phát triển kinh tế xã hội và bảo vệ Tổ quốc.

Đồng thời tiếp tục phải tập trung xây dựng bộ máy và tổ chức lại mạng lưới thông tin theo tinh mới.

Thực hiện Nghị quyết của Quốc hội, hai tỉnh Nam Hà và Ninh Bình hợp nhất thành tỉnh Hà Nam Ninh. Cuối năm 1975, theo Quyết định của Tổng cục Bưu điện, Bưu điện tỉnh Nam Hà và Bưu điện tỉnh Ninh Bình tiến hành hợp nhất lấy tên là Bưu điện tỉnh Hà Nam Ninh. Đồng chí Lê Hữu Bàn được Tổng cục bổ nhiệm làm Giám đốc Bưu điện tỉnh thay đồng chí Trần Văn Mẫn được giao nhiệm vụ khác. Đồng chí Trần Đăng Mùi được chỉ định là Bí thư Đảng ủy Bưu điện tỉnh, đồng chí Nguyễn Mỹ Lộc được chỉ định là Thư ký Công đoàn Bưu điện tỉnh. Đồng chí Lê Văn Hội, Trần Ngọc Bội và Bùi Văn Duy là Phó Giám đốc Bưu điện tỉnh (sau này lần lượt đề bạt đồng chí Nguyễn Đình Dự, Nguyễn Đình Mai, Phạm Thị Hằng là Giám đốc Bưu điện tỉnh, các đồng chí Nguyễn Văn Thuân, đồng chí Lê Xuân Quý là Phó Giám đốc Bưu điện tỉnh). Qua các đại hội Đảng bộ và Công đoàn Bưu điện tỉnh từ năm 1975 – 1992, các đồng chí Trần Văn Mẫn, Bùi Văn Duy, Phạm Đình Quynh được bầu giữ chức vụ làm Bí thư Đảng ủy. Đồng chí Nguyễn Mỹ Lộc, Trần Xuân Tắc, Vũ Duệ, Phạm Nghị được bầu giữ chức vụ làm Chủ tịch Công đoàn Bưu điện tỉnh.

Bộ máy Bưu điện tỉnh Hà Nam Ninh thời kỳ này có 10 phòng ban là:

- Phòng Hành chính Quản trị.

- Phòng Kế hoạch Vật tư và Xây dựng cơ bản.
- Phòng Kế toán thống kê tài chính.
- Phòng Tổ chức lao động tiền lương.
- Phòng Bưu chính.
- Phòng Điện chính.
- Ban Điều độ thông tin.
- Phòng Kỹ thuật.
- Ban Thanh tra.
- Ban Bảo vệ.

Và tổ chuyên viên làm việc trực tuyến (Thanh tra, Tổng hợp, Thi đua, Tuyên truyền Truyền thông). Các đơn vị sản xuất gồm có:

- Trung tâm Bưu chính.
- Trung tâm PHBC.
- Trung tâm Điện báo điện thoại.
- Đội công trình.
- Đội xây dựng nhà cửa.
- Đội bảo dưỡng đường dây.
- Cơ vụ Ninh Bình.
- Các Bưu điện huyện, thị xã.

Ngoài ra còn có trường Nghiệp vụ, trạm Y tế và xưởng Sửa chữa.

Trong 15 năm hợp nhất, qua nhiều thay đổi cuối cùng Bưu điện Hà Nam Ninh còn lại bộ máy gọn nhẹ bao gồm: 02 phòng, 01 tổ và 02 công ty và các Bưu điện huyện, thị xã cụ thể là:

- Phòng Hành chính Quản trị.
- Phòng Tài chính Kế toán.
- Tổ chuyên viên Tổng hợp.
- Công ty Bưu chính và PHBC.
- Công ty Điện báo điện thoại.

Toàn tỉnh có 19 Bưu điện huyện, thị và 73 Bưu điện khu vực, 1.340 lao động (nữ 603, đại học 106, trung học 212 và 90% lao động có đào tạo).

Tháng 10 năm 1992, thực hiện Nghị quyết của Quốc hội, Tổng cục Bưu điện quyết định tách Bưu điện tỉnh Hà Nam Ninh thành Bưu điện tỉnh Nam Hà và Ninh Bình. Đồng chí Phạm Thị Hằng được bổ nhiệm là Giám đốc Bưu điện tỉnh Nam Hà. Đồng chí Nguyễn Chính được đề bạt là Phó Giám đốc Bưu điện tỉnh, cuối năm 1993 đồng chí Nguyễn Chính chuyển sang công tác khác, đồng chí Trần Đức Nghĩa được đề bạt là Phó Giám đốc, Đồng chí Phạm Nghị là Chủ tịch Công đoàn, đồng chí Nghị chuyển công tác nơi khác thì đồng chí Lê Văn Oanh được bầu là Chủ tịch Công đoàn. Năm 1996 để tăng cường lãnh đạo cho Bưu điện tỉnh, đồng chí Kim Văn Đặng được đề bạt là Phó

Giám đốc Bưu điện tỉnh Nam Hà. Bộ máy Bưu điện tỉnh Nam Hà thời kỳ này có:

- + Giám đốc, 02 Phó Giám đốc.
- + Phòng Kế toán Thống kê Tài chính và phòng Hành chính Quản trị.
- + Một tổ chuyên viên trực tuyến.
- + Công ty Bưu chính và Phát hành báo chí.
- + Công ty Điện báo Điện thoại
- + Và các Bưu điện huyện, thị xã.

Tổng số lao động có 652 người, trong đó nữ là 298, 152 người có trình độ đại học. Các tổ chức Đảng, Công đoàn, Đoàn TNCS, nữ công được củng cố và hoạt động có nề nếp, các phong trào thi đua sôi nổi, đời sống tinh thần vật chất của cán bộ công nhân viên chức được ổn định.

Song song với việc củng cố tổ chức bộ máy, công tác phát triển mạng lưới và tổ chức phục vụ thông tin bưu điện thực hiện tốt. Để thực hiện hai nhiệm vụ cách mạng: xây dựng chủ nghĩa xã hội và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Đại hội toàn quốc Đảng cộng sản Việt Nam lần thứ IV đã đề ra đường lối chung cho cách mạng Việt Nam... Trong đó có nhiệm vụ "... phát triển nhanh Bưu điện, đáp ứng nhu cầu thông tin trong nước và giữa nước ta với các nước trên thế giới... Phát triển công nghệ thông tin, hiện đại hoá từng bước mạng lưới thông tin Bưu điện... làm cho

công tác Bưu điện được nhanh chóng, chính xác, an toàn và tiện lợi”.

Thực hiện Nghị quyết của Trung ương Đảng và chủ trương của Tổng cục Bưu điện chỉ đạo về hàn gắn vết thương chiến tranh, củng cố và phát triển mạng lưới, Bưu điện tỉnh đã tập trung sức người, sức của vào việc duy tu bảo quản, cải tạo từng bước phát triển một bước cả về số lượng và chất lượng mạng lưới Bưu điện.

1. Về Bưu chính: Trụ sở các Bưu điện huyện, thị xã, thành phố và Bưu điện khu vực được sửa chữa, cải tạo, những nơi bị chiến tranh tàn phá như: Bưu điện thị xã Hà Nam, Bưu điện Bình Lục, Bưu điện Đồng Văn (Duy Tiên) được xây dựng mới. Từng bước khang trang những nơi giao dịch để phục vụ nhân dân chu đáo, tận tình. Công tác khai thác Bưu chính và phát hành báo chí dần dần đi vào nề nếp. Thực hiện sạch ô, dốc túi, khớp hành trình. Đảm bảo công văn tài liệu, thư báo đến tận tay người dùng. Không để chậm trễ, mất mát tiền hàng của cơ quan và nhân dân. Công tác vận chuyển thư báo được cải tiến một bước cả về phương tiện và chất lượng. Hầu hết các đường thư đường báo nội tỉnh, ngoại tỉnh được chuyển bằng ô tô chuyên dùng, những đường đi bằng ô tô quốc doanh thì được hợp đồng chặt chẽ, trang bị ô tô chuyên dùng cho Công ty Bưu chính và PHBC để dùng cho việc vận chuyển, giao nhận thư báo. Một số Bưu điện huyện đã

có ô tô chuyên dùng. Do vậy đường thư, đường báo đã đảm bảo đúng hành trình quy định.

2. Về điện chính: Hệ thống truyền dẫn được duy tu bảo quản và tăng cường gia cố bằng cột bê tông, tăng tiết diện dây dẫn, thực hiện hàn nối 100%. Những tuyến đường trực tỉnh, huyện, liên tỉnh được trang bị máy tải ba 3 đường, 12 đường, không còn tình trạng đi đơn tuyến, nơi nào chưa có tổng dài 100 số thì được trang bị tổng dài 100 số. Các Bưu điện khu vực trước đây chỉ có một máy thì được trang bị tổng dài 5 số, 10 số. Lắp đặt tổng dài tự động cơ ATZ64 400 số cho Bưu điện thành phố Nam Định, đánh dấu một bước phát triển mới về kỹ thuật. Bước đầu phục vụ tốt cho các cấp, các ngành chỉ đạo sản xuất, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, bảo vệ Tổ quốc và nhu cầu tình cảm của nhân dân.

Tháng 12 năm 1986, Đại hội Đảng cộng sản Việt Nam lần thứ VI đề ra chủ trương đổi mới trên tất cả các lĩnh vực của đời sống xã hội, trước hết là đổi mới về kinh tế. Dưới sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, UBND tỉnh và của Tổng cục Bưu điện, Bưu điện tỉnh đã tập trung năng lực và trí tuệ, kỹ thuật và tiên vốn với phương châm “Nhà nước và nhân dân cùng làm” để củng cố, cải tạo và từng bước phát triển mạng lưới Bưu điện. Từ năm 1986 đến 1990 đã xây dựng mới được 2799 m² và cải tạo 1379 m² nhà làm việc. Trang bị đủ bàn ghế, tủ, quầy v.v... cho nơi làm việc và nơi tiếp

dân. Đưa vào mạng lưới trên 60.000 kg dây đồng, dây lưỡng kim, 40.000 kg dây sắt, 4.400 mét cáp các loại, chi 250 triệu đồng để mua sắm trang thiết bị kỹ thuật như máy đo, máy chống xuyên âm, telex, fax v.v... Đặt tổng đài HJ400 nâng dung lượng tổng đài Nam Định lên 1000 số. Đặt tổng đài tự động cho Bưu điện thị xã Hà Nam, Bưu điện thị xã Ninh Bình, Bưu điện Duy Tiên và làm nhà Bưu điện Kim Bảng, Bưu điện Duy Tiên. Đến năm 1991 đặt tổng đài TĐX 1B 3900 số ở thành phố Nam Định và 02 vệ tinh ở Bưu điện thị xã Hà Nam 512 số, ở thị xã Ninh Bình 512 số. Trang bị đường truyền AWA là 2E1 tương đương với 60 kênh thoại cho Bưu điện thị xã Ninh Bình, Bưu điện thị xã Hà Nam, tăng khả năng liên lạc lên gấp 10 lần trước đó. Đặc biệt từ tháng 11 năm 1992 thực hiện chủ trương tăng tốc phát triển mạng lưới Bưu chính Viễn thông do Tổng cục Bưu điện đề ra. Bưu điện tỉnh đã tranh thủ được sự lãnh đạo của Tổng cục Bưu điện, Tỉnh ủy và UBND tỉnh xây dựng thành công kế hoạch tăng tốc phát triển mạng lưới Bưu chính Viễn thông của tỉnh Nam Hà và đưa vào thực hiện đạt được kết quả đáng khích lệ. Tính từ đầu năm 1993 đến hết 1996 được Tổng cục Bưu điện và UBND tỉnh hỗ trợ về tài chính và kỹ thuật, Bưu điện tỉnh Nam Hà đã đầu tư cho mạng lưới Bưu chính Viễn thông trên 100 tỷ đồng, hoàn thành cơ bản công tác xây dựng cơ sở vật chất và kỹ thuật, hiện đại hóa một bước mạng lưới Bưu chính Viễn thông của tỉnh, 100% trụ sở Bưu điện

huyện, thị xã và Bưu điện tỉnh được xây dựng nhà bê tông và cao tầng to đẹp, 64 Bưu điện khu vực được cải tạo và xây dựng lại đàng hoàng hơn. Trang bị đủ phương tiện làm việc, phục vụ cho cán bộ công nhân viên. Bưu cục I, Bưu cục II đã có máy in tem, xoá tem, máy vi tính, máy fax. Đến năm 1996, mạng Viễn thông đã được đổi mới toàn diện, đồng bộ, từ điện thoại nhân công và bán tự động sang hoàn toàn bằng điện thoại tự động kỹ thuật số. 100% Bưu điện huyện, thị xã và thành phố Nam Định đã được lắp đặt tổng đài điện tử số TĐX 1B, TĐW, SRX v.v... tăng dung lượng tổng đài từ 6.500 số năm 1993 lên 17.000 số năm 1996. Hầu hết các huyện đã có đường truyền bằng AWA để liên lạc với tỉnh. Đường truyền đi Hà Nội được thực hiện bằng vi ba số 90 kênh và các kênh cáp quang. 100% mạng nội huyện, nội thị và thành phố Nam Định được cáp hóa. Toàn tỉnh đã có 12.700 thuê bao, tăng gấp 4 lần năm 1993. 100% xã trong tỉnh có máy điện thoại, công tác quản lý mạng lưới các thiết bị tổng đài và đường truyền được thực hiện bằng máy vi tính. Qua 4 năm tăng tốc phát triển, Bưu điện tỉnh Nam Hà đã có một mạng lưới Bưu chính Viễn thông tiên tiến, hiện đại, đáp ứng được mọi yêu cầu thông tin Bưu điện trong nước và đi quốc tế.

Từ năm 1992 đến năm 1996, năm nào Bưu điện Nam Hà cũng hoàn thành vượt mức kế hoạch được giao. Năm 1996 đạt 30 tỷ đồng, tăng gần 6 lần so với năm 1992. Đời sống tinh thần vật chất của cán bộ công nhân viên được cải thiện.

Phong trào thi đua lao động có năng suất, có chất lượng cao được cán bộ công nhân viên hưởng ứng sôi nổi. Năm nào cũng có hàng trăm sáng kiến được công nhận. Được Tổng cục Bưu điện và UBND tỉnh tặng nhiều Bằng khen, được Chính phủ tặng Huân chương Lao động hạng Nhất.

II. XÂY DỰNG BƯU ĐIỆN TỈNH HÀ NAM HIỆN ĐẠI VÀ PHÁT TRIỂN, VỮNG BƯỚC TIẾN VÀO THẾ KỶ XXI

Sau 32 năm xây dựng và phát triển, Bưu điện Nam Hà đã hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ phục vụ thông tin liên lạc cho cấp ủy, chính quyền và các đoàn thể chỉ đạo sản xuất, chỉ đạo chiến đấu đánh thắng cuộc chiến tranh phá hoại của đế quốc Mỹ, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội, bảo vệ Tổ quốc và phục vụ tốt các yêu cầu thông tin liên lạc của nhân dân. Song do yêu cầu phát triển kinh tế xã hội, Quốc hội đã quyết định tái lập lại hai tỉnh Hà Nam và Nam Định. Thực hiện Nghị quyết của Quốc hội ngày 14/6/1997, Tổng cục trưởng Tổng cục Bưu điện đã ra Quyết định số 347/QĐ-TCBĐ thành lập doanh nghiệp Nhà nước Bưu điện tỉnh Hà Nam. Mở ra trang sử mới, để Bưu điện tỉnh Hà Nam tiếp tục xây dựng hiện đại và phát triển.

Ngày 26 tháng 6 năm 1997, Tổng cục Bưu điện ra Quyết định số 144/QĐ/TCBĐ-HĐQT bổ nhiệm đồng chí Kim Văn Đặng, Phó Giám đốc Bưu điện tỉnh Nam Hà giữ

chức vụ Giám đốc Bưu điện tỉnh Hà Nam. Ngày 28/6/1997, Tổng Giám đốc Tổng Công ty Bưu chính Viễn thông Việt Nam ra Quyết định số 1722/QĐ/TCCB bổ nhiệm đồng chí Nguyễn Tuấn Hùng, Trưởng Bưu điện huyện Bình Lục giữ chức vụ Phó Giám đốc Bưu điện tỉnh Hà Nam. Ngày 24/6/1997, Công đoàn Bưu điện Việt Nam ra Quyết định số 297/QĐ chỉ định Ban Chấp hành lâm thời Công đoàn Bưu điện tỉnh Hà Nam gồm 07 đồng chí do đồng chí Nhiếp Văn Thắng, nguyên ủy viên Ban Chấp hành Công đoàn Bưu điện tỉnh Nam Hà, Trưởng phòng Bưu điện huyện Thanh Liêm làm Chủ tịch, đồng chí Lương Thị Thịnh, nguyên ủy viên Ban Chấp hành Công đoàn Bưu điện tỉnh Nam Hà, Phó phòng Bưu điện thị xã Hà Nam làm Phó Chủ tịch. Ngày 13 tháng 3 năm 1998, Đại hội Công đoàn Bưu điện tỉnh Hà Nam lần thứ 24 nhiệm kỳ 1998 - 2003 đã bầu 11 thành viên Ban Chấp hành Công đoàn Bưu điện tỉnh.

1. Đồng chí Nhiếp Văn Thắng - Chủ tịch.
2. Đồng chí Lương Thị Thịnh - Phó Chủ tịch.
3. Đồng chí Nguyễn Tuấn Hùng - Ủy viên thường vụ, Chủ nhiệm UBKT.
4. Đồng chí Phạm Văn Phú - Ủy viên Ban Chấp hành.
5. Đồng chí Tạ Văn Phong - Ủy viên Ban Chấp hành.
6. Đồng chí Nguyễn Thị Dung - Ủy viên Ban Chấp hành.

7. Đồng chí Nguyễn Thanh Phong - Ủy viên Ban Chấp hành.
8. Đồng chí Trần Đức Thích - Ủy viên Ban Chấp hành.
9. Đồng chí Đoàn Xuân Xem - Ủy viên Ban Chấp hành.
10. Đồng chí Trần Quang Thành - Ủy viên Ban Chấp hành.
11. Đồng chí Mai Thanh Hiển - Ủy viên Ban Chấp hành.

Ngày 04 tháng 8 năm 1997, Đảng ủy khối cơ quan tỉnh Hà Nam ra Quyết định số 63/QĐ-ĐU thành lập Đảng bộ Bưu điện tỉnh Hà Nam và chỉ định Ban Chấp hành lâm thời gồm 07 thành viên do đồng chí:

1. Nguyễn Tuấn Hùng là Bí thư Đảng ủy.
2. Kim Văn Đặng là Phó Bí thư.

Đại hội Đảng bộ Bưu điện tỉnh Hà Nam lần thứ nhất nhiệm kỳ 1998 – 2001 vào ngày 27/10/1997 đã bầu Ban Chấp hành mới gồm 09 đồng chí.

1. Nguyễn Tuấn Hùng - Bí thư
2. Kim Văn Đặng - Phó Bí thư
3. Nhiếp Văn Thắng - Thường vụ Đảng ủy, Chủ nhiệm UBKT.
4. Đặng Huy Hùng - Đảng Ủy viên
5. Lương Thị Thịnh - Đảng Ủy viên
6. Ngô Đức Lộc - Đảng Ủy viên

7. Trần Quang Thành - Đảng Ủy viên
8. Phạm Văn Phú - Đảng Ủy viên
9. Trịnh Quang Tuấn - Đảng Ủy viên

Ngày 26/9/1997, Thường vụ Tỉnh ủy tỉnh Hà Nam ra Quyết định số 101/QĐTU/TVTU cử đồng chí Kim Văn Đặng, Giám đốc Bưu điện tỉnh, Phó Bí thư Đảng ủy Bưu điện tỉnh làm Bí thư Ban Cán sự Đảng Bưu điện tỉnh Hà Nam, đồng chí Nguyễn Tuấn Hùng, Phó Giám đốc, Bí thư Đảng ủy Bưu điện tỉnh và đồng chí Nhiếp Văn Thắng, Chủ tịch Công đoàn Bưu điện tỉnh Hà Nam, Thường vụ Đảng ủy Bưu điện tỉnh, Chuyên viên chính tổ chức, làm Ủy viên Ban Cán sự Đảng Bưu điện tỉnh.

Ngày 01 tháng 7 năm 1997, Bưu điện tỉnh Nam Định làm lễ tiễn đưa 271 cán bộ công nhân viên Bưu điện tỉnh Nam Hà về xây dựng lại Bưu điện tỉnh Hà Nam. Thay mặt toàn thể cán bộ công nhân viên chức Bưu điện tỉnh Nam Định, đồng chí Phạm Thị Hằng, Giám đốc Bưu điện tỉnh Nam Định chúc các đồng chí cán bộ công nhân viên lên đường mạnh khoẻ, hạnh phúc và đạt nhiều thành tích trong công cuộc tái lập Bưu điện tỉnh Hà Nam. Đúng 10 giờ cùng ngày đoàn xe tiễn đưa cán bộ công nhân về đến trụ sở Bưu điện tỉnh trong niềm vui khôn xiết. Hàng trăm cán bộ công nhân viên Bưu điện tỉnh nhà tay cầm cờ hoa và cùng nhân dân thị xã Phủ Lý tay bắt mặt mừng đón đoàn cán

bộ công nhân trở về quê hương, khai trương hoạt động của Bưu điện tỉnh Hà Nam.

Tới dự lễ khai trương hoạt động của Bưu điện tỉnh Hà Nam còn có các vị khách quý đại diện cho Tổng cục Bưu điện, Tổng Công ty Bưu chính Viễn thông Việt Nam, Công đoàn Bưu điện Việt Nam, Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh, đại diện của các cấp, các ngành, của tỉnh Hà Nam, các đoàn đại biểu của Bưu điện các tỉnh bạn và các đồng chí lão thành của ngành Bưu điện Hà Nam qua các thời kỳ.

Trong niềm phấn khởi, tự hào, tin tưởng vào tương lai, đồng chí Kim Văn Đặng, Giám đốc Bưu điện tỉnh, thay mặt toàn thể cán bộ, công nhân viên chức đọc diễn văn chào mừng ngày khai trương Bưu điện tỉnh Hà Nam, chào mừng các vị khách quý, chào mừng cán bộ công nhân viên Bưu điện tỉnh Hà Nam, những người nối tiếp truyền thống Cách mạng của cha anh đi trước sẽ tiếp tục xây dựng và phát triển Bưu điện tỉnh Hà Nam hiện đại và phát triển. Đồng chí Giám đốc Bưu điện tỉnh bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc về sự quan tâm chu đáo và trách nhiệm cao của tập thể lãnh đạo và cán bộ công nhân viên Bưu điện Nam Định đối với Bưu điện tỉnh Hà Nam, tạo điều kiện ban đầu để Bưu điện tỉnh Hà Nam sớm ổn định và kịp thời phục vụ thông tin liên lạc cho Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh và phục vụ các cấp, các ngành chỉ đạo có hiệu quả mọi mặt

hoạt động tinh mới được tái lập. Những tình cảm thiết tha, tình đồng chí trong sáng, thủy chung của cán bộ công nhân viên Bưu điện tỉnh Nam Hà mãi mãi sẽ là niềm tự hào của cán bộ công nhân viên Bưu điện hai tỉnh Hà Nam - Nam Định. Nhân dịp này, đồng chí Kim Văn Đặng thay mặt toàn thể cán bộ, đảng viên, công nhân viên Bưu điện tỉnh Hà Nam hứa với các đồng chí lãnh đạo Ngành, lãnh đạo của Tỉnh ủy, UBND tỉnh Hà Nam và nhân dân tỉnh Hà Nam sẽ làm hết sức mình để nhanh chóng xây dựng Bưu điện tỉnh Hà Nam to đẹp, đàng hoàng, hiện đại và phát triển, phục vụ thật tốt các yêu cầu thông tin Bưu điện của các cấp, các ngành và nhân dân toàn tỉnh; góp phần xây dựng quê hương Hà Nam ngày càng giàu đẹp. Buổi lễ khai trương hoạt động của Bưu điện Hà Nam đã diễn ra như ngày hội lớn của cán bộ công nhân viên chức Bưu điện tỉnh Hà Nam.

Ngay sau khi khai trương hoạt động của Bưu điện Hà Nam, Giám đốc Bưu điện tỉnh đã tổ chức phiên họp đầu tiên tại trụ sở Bưu điện tỉnh. Tại phiên họp này lãnh đạo Bưu điện tỉnh đã công bố các quyết định về bộ máy và bổ nhiệm cán bộ của Bưu điện tỉnh Hà Nam cụ thể là:

1. Công ty Điện báo Điện thoại.
2. Công ty Bưu chính và Phát hành báo chí.
3. Phòng Kế toán Thống kê Tài chính.

4. Phòng Hành chính Quản trị.
5. Bổ nhiệm 18 chuyên viên trực tuyến.

Đề bạt 02 Giám đốc và 01 Phó Giám đốc công ty.

Khu vực huyện có 05 Bưu điện huyện và 34 Bưu cục III.

Ngày đầu tách tỉnh có 271 cán bộ công nhân viên. Trong đó có 32 đại học, cao đẳng, 58 trung cấp và 181 người trình độ sơ cấp.

Lớp cán bộ quản lý đầu tiên có các đồng chí:

1. Phạm Văn Phú - Trưởng phòng Kế toán Thống Kê Tài chính.
2. Trần Quang Thành - Trưởng phòng Hành chính Quản trị.
3. Lương Thị Thịnh - Giám đốc công ty Bưu chính – Phát hành báo chí.
4. Đặng Huy Hùng - Giám đốc công ty Điện báo Điện thoại.
5. Trịnh Hồng Thá - Trưởng Bưu điện huyện Duy Tiên.
6. Nguyễn Tiến Hoàng - Trưởng Bưu điện huyện Kim Bảng.
7. Mai Thanh Hiển - Trưởng Bưu điện huyện Thanh Liêm
8. Trần Đức Thích - Trưởng Bưu điện huyện Bình Lục.
9. Chu Thanh Bảy - Trưởng Bưu điện huyện Lý Nhân.

Căn cứ vào Quyết định số 2038/TCCB ngày 10 tháng 7 năm 1998 của Tổng Công ty Bưu chính Viễn thông Việt Nam, Bưu điện tỉnh đã ra Quyết định thành lập thêm 03 phòng chức năng nữa là:

1. Phòng Tổ chức Cán bộ lao động.
2. Phòng Bưu chính Viễn thông Tin học.
3. Phòng Kế hoạch - Xây dựng cơ bản.

Đồng thời Giám đốc Bưu điện tỉnh đã đề bạt thêm 03 Trưởng phòng là các đồng chí:

1. Nghiệp Văn Thắng - Trưởng phòng Tổ chức Cán bộ lao động.
2. Nguyễn Đức Vượng - Trưởng phòng Bưu chính Viễn thông Tin học.
3. Mai Quý Phiên - Trưởng phòng Kế hoạch - Xây dựng cơ bản.

Nhìn chung số cán bộ quản lý được bổ nhiệm đầu tiên đều mới, hầu hết chưa kinh qua công tác lãnh đạo, nhưng với quyết tâm và được cấp trên giúp đỡ, nên chỉ trong một thời gian ngắn đơn vị đã thực hiện được một khối lượng công việc tương đối lớn, nhanh chóng ổn định tổ chức bộ máy, tiếp tục đầu tư phát triển mạng lưới, tổ chức tốt sản xuất và phục vụ thông tin Bưu điện, phấn đấu hoàn thành thắng lợi nhiệm vụ được giao, năm sau cao hơn năm trước.

Sau 32 năm hợp nhất, nay được tái lập, việc xây dựng mạng lưới Bưu điện tỉnh được kết hợp thực hiện trong giai đoạn tăng tốc phát triển mạng lưới Bưu chính Viễn thông giai đoạn 2 thời kỳ 1996 - 2000 là một nhiệm vụ cực kỳ quan trọng, vừa có thuận lợi nhưng không ít khó khăn về thiết bị vật tư, tiền vốn, kỹ thuật, cơ sở hạ tầng mạng lưới Bưu chính Viễn thông không còn thích hợp đáp ứng được với yêu cầu thông tin liên lạc của một cấp tỉnh. Nhưng được sự lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp của Tỉnh ủy, UBND tỉnh Hà Nam và của lãnh đạo Tổng cục Bưu điện, Tổng Công ty Bưu chính Viễn thông Việt Nam, tập thể cán bộ công nhân viên chức Bưu điện tỉnh Hà Nam đã đoàn kết chặt chẽ xung quanh ban lãnh đạo Bưu điện tỉnh, đẩy mạnh phong trào thi đua lao động với năng suất cao, chất lượng tốt và đem lại hiệu quả thiết thực, đồng thời tìm mọi biện pháp phấn đấu thực hiện hoàn thành nhiệm vụ được giao.

1. Về *Bưu chính*: Từ ngày 01/7/1997 đến 31/12/2001, Tổng Công ty Bưu chính Viễn thông Việt Nam đã đầu tư 130 tỷ 378 triệu đồng để xây dựng lại Bưu điện tỉnh Hà Nam từng bước tiên tiến và hiện đại. Đáp ứng được nhu cầu thông tin liên lạc của các cấp, các ngành và nhu cầu tình cảm của nhân dân trong tỉnh. Trong 6 tháng cuối năm 1997 đã đầu tư cho mạng Bưu chính cải tạo được 03 Bưu cục cấp 2 là huyện Lý Nhân, Kim Bảng, Duy Tiên.

Mở rộng mặt bằng cho 03 Bưu cục Kim Bảng, Bình Lục, Lý Nhân. Bưu cục III là Cầu Không, Chân Lý, Chợ Sông, Chợ Sàng, Hồng Sơn được xây dựng nhà mái bằng và nhà 2 tầng, trang bị đủ phương tiện làm việc và sinh hoạt. Đề nghị tỉnh cấp cho 4.500 m² đất để xây dựng Bưu điện trung tâm tỉnh.

Hệ thống đường thư cấp I do Công ty VPS (Công ty Bưu chính Liên tỉnh quốc tế) giao nhận bằng ô tô chuyên dùng ngày 02 chuyến Hà Nội - Thái Bình được giao thẳng cho các Bưu cục dọc đường, do đó công văn, tài liệu, thư báo v.v... đến tay khách hàng sớm hơn trước.

Đường thư cấp II do tỉnh đảm nhận đã được tổ chức thành 02 tuyến ô tô chuyên dùng của Bưu điện tỉnh, đó là tuyến Phủ Lý - Kim Bảng - Ba Sao, tuyến thứ 2 là Phủ Lý - Bình Lục - Lý Nhân, 02 huyện còn lại là Thanh Liêm và Duy Tiên gắn với tuyến đường thư VPS. Do phân tuyến hợp lý, khoa học nên đã lưu thoát hết khối lượng nhanh chóng, chính xác an toàn trong mọi tình huống.

Đường thư cấp III, đã nghiên cứu cải tiến các khâu bố trí lao động, bố trí phương tiện hợp lý và thực hiện tốt công tác quản lý lao động, quản lý thời gian, quản lý chất lượng nên đã đảm bảo được các chỉ tiêu nhanh chóng, chính xác, kịp thời. Đường thư khu công nghiệp Bút Sơn phấn đấu có báo đọc trước 10 giờ sáng.

Bưu điện tỉnh tiếp tục đầu tư xây dựng mạng lưới bưu cục, ki-ốt, đại lý Bưu điện, phát triển và mở rộng các dịch vụ bưu chính và PHBC về đến nông thôn. Cải tạo và nâng cấp các nhà giao dịch khang trang và sạch đẹp, kịp thời đưa vào sử dụng 94 điểm phục vụ (03 Bưu cục cấp 2, 05 Bưu cục cấp 3, xây dựng mới được 86 điểm Bưu điện - Văn hoá xã), phát triển 13 đại lý, 08 ki-ốt. Việc đầu tư máy in tem, cân điện tử và 07 máy vi tính cho các Bưu cục đã phát huy được tác dụng. Các đường thư nội tỉnh được sử dụng ô tô chuyên ngành. Công tác PHBC có nhiều tiến bộ đáng kể. Phối hợp với cơ quan tuyên giáo của tỉnh và huyện, quan hệ chặt chẽ với các xã, các trường học, các cụ lão thành, cán bộ nghỉ hưu trên địa bàn để tuyên truyền phát triển báo chí đem lại hiệu quả cao. Các cơ quan của tỉnh, của huyện có báo đọc buổi sáng, 100% số xã có báo đọc trong ngày. Phối hợp với tỉnh đoàn, Sở Giáo dục Đào tạo hàng năm phát động tốt cuộc thi viết thư UPU trong thanh thiếu niên học sinh trong toàn tỉnh. Tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát trong giao nhận, vận chuyển, đóng mở túi gói, đảm bảo đúng chế độ thủ tục, thực hiện văn minh Bưu điện. Vì vậy, không để xảy ra trường hợp mất túi gói bưu phẩm bưu kiện hàng hoá của khách hàng gửi qua Bưu điện. Các đơn thư khiếu nại được giải quyết kịp thời, đảm bảo tốt quyền lợi của người sử dụng Bưu điện.

Ngoài việc tiếp tục củng cố, cải tạo và xây dựng mạng lưới các Bưu cục và các điểm Bưu điện - Văn hoá xã, Bưu điện tỉnh đã cùng với địa phương tuyển chọn lao động, tổ chức huấn luyện nghiệp vụ đưa về các điểm Bưu điện - Văn hoá xã để phục vụ nhân dân. Đề nghị Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy, báo Hà Nam trình Tỉnh ủy cấp cho các điểm Bưu điện - Văn hoá xã một số báo địa phương. Đến hết năm 1999, toàn tỉnh đã có 98 điểm Bưu điện - Văn hoá xã đi vào hoạt động và đều được cấp một số báo tỉnh, một số báo Nhân dân và một số báo Bưu điện Việt Nam: Có 113 đầu sách các loại, hàng ngày có từ 20 đến 25 lượt người đến đọc sách báo. Phối hợp với đài truyền thanh của huyện và xã thường xuyên tuyên truyền giới thiệu các dịch vụ bưu chính, viễn thông cho nhân dân. Mở dịch vụ tiết kiệm Bưu điện, phục vụ kịp thời nhân dân trong dịp tết Nguyên đán được các cơ quan và nhân dân hoan nghênh. Thái độ phục vụ ở các quầy trung tâm giao dịch và các điểm Bưu điện - Văn hoá xã tận tình, chu đáo, do đó sản lượng nghiệp vụ Bưu điện đã tăng đáng kể, sản lượng PHBC tăng 5% so với năm 1998. Ngoài ra, Bưu điện tỉnh còn phối hợp với Đoàn thanh niên Cộng sản tỉnh và Sở Giáo dục Đào tạo tổ chức tổng kết và phát động tốt đợt thi viết thư UPU lần thứ 29 đạt kết quả cao.

Năm 1999, công tác Bưu chính và PHBC tiếp tục ổn định và phát triển, đảm bảo các chỉ tiêu chất lượng. Đường

thư cấp I được phối hợp chặt chẽ với công ty VPS, đảm bảo hành trình, đảm bảo chất lượng.

Đường thư cấp II do Bưu điện tỉnh đảm nhiệm được trang bị đủ các phương tiện chuyên ngành đảm bảo nhanh chóng, chính xác, an toàn, thuận tiện. Đường thư cấp III do Bưu điện các huyện phối hợp với các trạm Bưu điện xã đã vận chuyển 109.000 túi đi và đến với trọng lượng trên 10 tấn. Trong năm không để út động, kể cả những ngày lễ, ngày Tết. Tính đến năm 2000, toàn tỉnh đã có 38 Bưu cục cấp 1, cấp 2 và cấp 3, trong đó có 32 Bưu cục cấp 3, đây là 38 điểm trực tiếp phục vụ cơ sở hàng ngày, thực hiện chuyển phát kịp thời công văn, tài liệu, báo chí phục vụ tốt cho Đại hội Đảng các cấp và nhu cầu của nhân dân. 98 điểm Bưu điện – Văn hóa xã đã tổ chức phục vụ thường xuyên cho nhân dân trong xã với 03 đầu bão, 145 đầu sách các loại. Các điểm Bưu điện - Văn hóa xã góp phần tích cực vào việc nâng cao dân trí, xoá đói giảm nghèo cho nhân dân các vùng nông thôn được nhân dân đánh giá cao. Mức doanh thu bình quân mỗi điểm đạt từ 700.000 đồng/tháng. Các dịch vụ chuyển phát nhanh được phát triển ở 03 địa điểm: Thanh Liêm, Lý Nhân, Bình Lục. Dịch vụ tiết kiệm Bưu điện được mở thêm ở Duy Tiên, Lý Nhân, đưa tổng doanh thu dịch vụ tiết kiệm Bưu điện năm 2000 đạt 21 tỷ đồng, so với năm 1999 tăng 700%. Sản lượng thư chuyển tiền, điện chuyển tiền, chuyển tiền nhanh đi 14.961 bức, so với năm 1999 tăng 18%.

Bưu phẩm, bưu kiện đi 1.743.561 cái, so với năm 1999 tăng 3%. 114/114 xã, phường và thị trấn đặt mua báo Nhân dân, báo Hà Nam và tạp chí của Đảng. Sản lượng báo đạt 2.702.996 tờ, cuốn, so với kế hoạch giao vượt 12,6%, so với năm 1999 tăng hơn 6,6%.

Công tác quản lý, khai thác kinh doanh, nghiệp vụ: Tổ chức tập huấn, triển khai các thể lệ, quy trình, quy phạm khai thác, xây dựng các quy chế tạm thời về hoạt động của điểm Bưu điện -- Văn hóa xã.

Tổng kết Chỉ thị 19/CT của Ban Bí thư Trung ương về tăng cường công tác PHBC; Triển khai kịp thời về điều chỉnh cước Bưu chính; Tổ chức phát động ôn luyện, mở hội thi Giao dịch viên duyên dáng, kinh doanh giỏi cấp cơ sở, cấp Bưu điện tỉnh để nâng cao chất lượng phục vụ tại các điểm giao dịch Bưu điện trong toàn tỉnh.

Bưu điện tỉnh thường xuyên chỉ đạo các đơn vị thực hiện nghiêm chỉnh các văn bản về nghiệp vụ Bưu chính, Viễn thông, điều chỉnh giá cước Tổng cục Bưu điện ban hành. Mở các lớp tập huấn dịch vụ tiết kiệm Bưu điện, Internet, về kỹ năng giao tiếp và các dịch vụ bưu chính viễn thông mới cho cán bộ công nhân viên của các đơn vị. Tổ chức hội thi nhân viên điểm Bưu điện - Văn hóa xã giỏi nhằm nâng cao chất lượng phục vụ. Tính đến cuối năm 2002, mỗi điểm Bưu điện - Văn hóa xã có 226 đầu sách và 03 loại báo chí phục vụ kịp thời cho nhân dân đến đọc. Tổ

chức công tác vận chuyển thư, báo, bưu phẩm, bưu kiện an toàn, nâng cao chất lượng phục vụ đáp ứng nhu cầu của khách hàng. Tổ chức xin ý kiến góp ý của khách hàng bằng cách gửi phong bì miễn phí cho người góp ý, do vậy đã làm cho mối liên hệ giữa khách hàng và Bưu điện gần gũi hơn. Nhìn chung công tác Bưu chính - PHBC ngày một hoàn thiện, đã mở thêm nhiều điểm phục vụ và nhiều loại hình dịch vụ hiện đại, phục vụ tốt nhu cầu thông tin của toàn xã hội.

2. Về Viễn thông: Đầu tư cho mạng Viễn thông là điều kiện quyết định cho sự phát triển và hoàn thành các chỉ tiêu kế hoạch. Vì vậy ngay sau khi đi vào hoạt động, Bưu điện tỉnh đã quan tâm, xúc tiến ngay việc kiểm tra cơ sở vật chất kỹ thuật và năng lực hoạt động của mạng Viễn thông hiện có để có kế hoạch xây dựng các dự án trình Tổng Công ty Bưu chính Viễn thông Việt Nam phê duyệt, cấp vốn, cấp thiết bị, kỹ thuật; đồng thời tổ chức, chỉ đạo khẩn trương việc thi công nhanh chóng đưa vào sử dụng để phát huy tác dụng kịp thời. Trong đó làm nhà cơ vụ Bưu điện tỉnh là 820 m², nhà cơ vụ Bưu điện 05 huyện là 560 m² và nhà Bưu điện Chợ Chanh (Lý Nhân) là 25 m², tiếp tục đầu tư vào mạng 1986 cột bê tông mới, 112 km cáp các loại, lắp đặt 05 tổng đài mới NEC 61XS, lắp đặt một tổng đài khu vực Chợ Chanh 512 số.

Lắp đặt đường truyền dẫn cho 05 huyện và trạm Chợ Chanh bằng vi ba số AWA, DXR - 100 cho các tuyến Kim Bảng - Phủ Lý, Lý Nhân - Phủ Lý, lắp đặt đài NEAX Container 2000 tại trung tâm tỉnh làm trạm ứng cứu khi hết số. Việc cải tạo và nâng cấp mạng lưới đã tạo điều kiện cho các đơn vị phát triển nhanh chóng máy điện thoại (Riêng tháng 12/1997 phát triển được 231 máy, tăng gấp 2,5 lần so với các tháng trước đây). Do đó đã góp phần quyết định cho việc thực hiện các chỉ tiêu kế hoạch về doanh thu cước 6 tháng cuối năm 1997 đã đạt 7.215.000.000 đ, vượt 6% (kế hoạch cả năm giao là 12.300.000.000 đ); phát triển thuê bao đạt 704 máy, vượt 30%.

Năm 1998 là năm kế hoạch thứ 2 sau tái lập lại Bưu điện tỉnh Hà Nam và là năm thứ 3 của giai đoạn hai tăng tốc phát triển mạng lưới Bưu chính Viễn thông thời kỳ 1996 - 2000. Tuy đã có nửa năm chuẩn bị nhưng mọi khó khăn của một tỉnh mới vẫn còn ở phía trước. Được lãnh đạo Ngành và lãnh đạo địa phương tạo điều kiện, Bưu điện Hà Nam đã nhanh chóng ổn định bộ máy, ổn định đội ngũ CBCNV, khắc phục những khó khăn của một tỉnh mới tái lập, đoàn kết vượt qua mọi trở ngại, tiếp tục đầu tư xây dựng cơ sở hạ tầng mạng lưới Bưu chính Viễn thông được 45 tỷ 519 triệu đồng và hoàn thành nhiệm vụ được giao.

Bưu điện tỉnh đã đầu tư phát triển mạng lưới cả về chuyển mạch, truyền dẫn và ngoại vi, phủ khắp các vùng miền thôn xóm, vùng sâu, vùng xa của tỉnh.

Về chuyển mạch đầu tư lắp đặt thêm 04 tổng đài: Tổng đài Phố Cà STAREX 144 số, tổng đài Đồng Văn TDW 512 số, tổng đài Nhật Tân 1000 số, tổng đài trung tâm tỉnh NEAX 61 Σ 4512 số. Nâng dung lượng chuyển mạch toàn tỉnh lên 12.168 số (so với năm 1997 tăng gấp 3 lần).

Xây dựng trạm biến thế 320 kVA tại trung tâm Bưu điện tỉnh, di chuyển 02 biến thế 50 kVA cho Lý Nhân và Kim Bảng. Đầu tư lắp mới 09 máy nổ 50 kW cho Công ty Điện báo Điện thoại và các Bưu điện huyện.

Về truyền dẫn, mở thêm 04 luồng E1 đi liên tỉnh, nâng dung lượng của tỉnh lên 11 luồng, trong đó có 04 luồng E1 phục vụ tổng đài HOST tại trung tâm tỉnh. Lắp đặt thiết bị DM 1000 Hà Nam - VTN Nam Định. Tổng E1 vi ba nội tỉnh là 14 luồng trong đó 10 luồng cho các trung tâm huyện và 04 luồng cho tổng đài khu vực là Phố Cà, Chợ Sàng, Đồng Văn, Chợ Chanh. Xây dựng cột ăng-ten tự đứng 85 m tại trung tâm tỉnh. Cùng với công trình nhà kỹ thuật Viễn thông 4 tầng và cột ăng-ten trung tâm Bưu điện tỉnh; Đây là 02 công trình được Công đoàn Ngành đề nghị và được Tổng Liên đoàn Lao động Việt Nam gán biển công trình chào mừng Đại hội VIII Công đoàn Việt Nam. Xây dựng cột ăng-ten 30 m cho Bưu điện Kim Bảng và

Duy Tiên. Mạng cáp ngoại vi các huyện thị được tiếp tục mở rộng và khép kín đến các xã trong tỉnh, tiếp tục đầu tư 12 km cáp công bể ở thị xã Phủ Lý với 37.200 m ống nhựa và 32 km cáp các loại. Đặc biệt mạng thông tin chống bão lụt đã cải tạo và nâng cấp, các máy điện thoại phục vụ cán bộ chủ chốt các điểm canh đê điều đảm bảo luôn thông suốt. Mạng A1 tổ chức liên lạc theo quy định phục vụ chống bão lụt, được Tổng Công ty Bưu chính Viễn thông Việt Nam kiểm tra xác nhận có chất lượng tốt. Hoàn thành và đưa vào sử dụng 9116 m² nhà làm việc, nhà ở. Theo định hướng chiến lược của Ngành và thực hiện công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước theo tinh thần Nghị quyết Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VIII và phục vụ công cuộc đổi mới của tỉnh với 80% dân số là nông nghiệp thì đây là thị trường rộng lớn cần được đầu tư, mở rộng để phát huy tiềm năng nội lực của các địa phương trong tỉnh và cũng là yêu cầu của cuộc sống phát triển bưu chính, viễn thông để phục vụ công nghiệp hoá, hiện đại hoá nông nghiệp nông thôn. Tranh thủ được sự giúp đỡ của Tổng cục Bưu điện, Tổng Công ty Bưu chính Viễn thông Việt Nam, Bưu điện tỉnh đã đầu tư cho mạng Bưu chính Viễn thông nông thôn 86 điểm Bưu điện – Văn hóa xã, 05 Bưu cục là Đọi Sơn, Hợp Lý, Tân Sơn, La Mát, An Nội và 03 Bưu cục khu vực đặt tổng đài 219 km cáp và 296 km đường cột bê tông. Riêng ở huyện Kim Bảng hầu hết các trường tiểu học đến trung học phổ thông đã có máy điện

thoại. Tỷ lệ số thôn có máy điện thoại không ngừng tăng cao. Huyện Thanh Liêm có 05 máy vượt qua sông Đáy sang khu kinh tế miền núi Bồng Lạng. Mạng bưu chính, viễn thông nông thôn đã thực sự góp phần làm thay đổi và nâng cao dân trí, làm gần lại khoảng cách giữa thành thị và nông thôn theo tinh thần Nghị quyết Đại hội tỉnh Đảng bộ lần thứ 15. Được chính quyền và nhân dân trong tỉnh ủng hộ, ghi nhận ngành Bưu điện thực sự là người đến sớm với nông thôn, đem thuận lợi đến cho mọi nhà, mọi người. Kết quả điện thoại đường dài trong nước đạt 27 triệu 754 ngàn 644 phút, bằng 194% so với năm 1997. Điện thoại đường dài quốc tế đạt 64 ngàn 968 phút, bằng 193% so với năm 1997.

Năm 1999 là năm thứ 4 thực hiện kế hoạch tăng tốc phát triển mạng lưới Bưu chính Viễn thông của toàn Ngành, đây là năm có tính chất quyết định để tạo ra những điều kiện cần thiết cho việc thực hiện thắng lợi những mục tiêu xây dựng và phát triển Bưu điện Hà Nam và cũng là một năm cùng nhân dân trong tỉnh tiếp tục thực hiện thắng lợi Nghị quyết Đại hội tỉnh Đảng bộ Hà Nam lần thứ 15.

Phát huy tinh thần lao động sáng tạo, chủ động trong điều hành sản xuất phục vụ và kinh doanh. Bưu điện Hà Nam tiếp tục đầu tư cho mạng lưới cả chiều rộng và chiều sâu. Nỗ lực phấn đấu hoàn thành thắng lợi những nhiệm

vụ chính trị và vượt mức các chỉ tiêu, kế hoạch. Năm 1999 doanh thu đạt 20.206 triệu đồng, vượt mức 4%. So với năm 1998 tăng hơn 18%, phát triển máy điện thoại đạt 1926 máy vượt 7%, so với năm 1998 tăng hơn 19,25%.

Mạng ngoại vi các đơn vị tiếp tục được củng cố cải tạo, nâng cao chất lượng. Đáng chú ý là sự kiện 21 giờ ngày 13/3/1999. Tổng đài HOST NEAX 61Σ tại trung tâm Bưu điện tỉnh được hoà mạng. Việc chuyển mạng với trên hai ngàn máy điện thoại được thực hiện, đảm bảo chất lượng chính xác, an toàn kịp thời, cho phép Bưu điện Hà Nam cùng với các tỉnh hoà mạng quốc gia, quốc tế bằng chính năng lực trình độ của đội ngũ cán bộ công nhân kỹ thuật của Bưu điện Hà Nam, việc hoà mạng tổng đài trung tâm Bưu điện tỉnh đã tạo điều kiện thuận lợi cho Viễn thông Hà Nam phát triển. Đây là sự phối hợp và giúp đỡ có hiệu quả của Tổng Công ty Bưu chính Viễn thông Việt Nam, là sự cố gắng của đội ngũ cán bộ lãnh đạo, cán bộ quản lý và cán bộ công nhân kỹ thuật Bưu điện Hà Nam đã làm việc hết sức mình vì sự nghiệp phát triển của Bưu điện tỉnh Hà Nam hôm nay và mai sau. Cũng trong năm 1999 còn lắp đặt tổng đài TDW 512 số cho khu vực An Nội, Bình Lục, hoàn thành 82 km mạng cáp cống bể tại trung tâm Bưu điện Lý Nhân, Bưu điện Kim Bảng, Bưu điện Bình Lục, Duy Tiên, thị xã Phủ Lý. Triển khai dự án mạng cáp quang nội hạt tỉnh Hà Nam dài 44,573 km từ trung tâm

tỉnh đi Kim Bảng, Bình Lục, Lý Nhân, Đốc Bó đi huyện Thanh Liêm, Đồng Văn đi Hoà Mạc huyện Duy Tiên. Sửa chữa và phát triển 33 tuyến, đưa lên mạng 5.500 cột, 250 km cáp các loại, đảm bảo cho việc phát triển thuê bao đến tận các thôn xóm, vùng sâu, vùng xa, các xã miền núi, các trọng điểm kinh tế trong toàn tỉnh. Vì vậy số máy điện thoại cố định so với năm 1997 tăng 200%.

Về đầu tư xây dựng cơ bản đã khởi công xây dựng nhà giao dịch trung tâm Bưu điện tỉnh cao 7 tầng, có 3.200 m² sàn để cuối năm 2000 đưa vào sử dụng và đây là công trình được Tỉnh ủy Hà Nam gắn biển chào mừng kỷ niệm 70 năm thành lập Đảng cộng sản Việt Nam (03/2/1930 - 03/2/2000). Hoàn thành nhà 2 tầng tại trung tâm Bưu điện Thanh Liêm 150m², nhà Bưu cục Ba Sao, Cầu Nga, Hợp Lý, Đọi Sơn, Cống Bùi, Tiêu Động, Trung Lương, Hồng Sơn, Chính Lý. Tổng cộng 1.250 m². Do đó đã tăng được năng lực của mạng bưu chính, viễn thông của tỉnh Hà Nam lên một bước, có đủ sức phục vụ thông tin liên lạc cho các cấp Ngành và nhu cầu sử dụng các dịch vụ bưu điện của nhân dân trong tỉnh.

Năm 2000 là năm thực hiện kết thúc kế hoạch tăng tốc phát triển Bưu chính Viễn thông giai đoạn II (1996 - 2000), là năm Bưu điện tỉnh Hà Nam phấn đấu thực hiện vượt mức cao nhất các chỉ tiêu kế hoạch, tạo cơ sở vật chất tốt nhất để vững bước tiến vào thế kỷ XXI, cụ thể:

Doanh thu cước đạt 26.422 triệu, đạt 108,3% vượt 8,3% so với năm 1999 tăng hơn 26,8%. Nộp thuế là 2,5 tỷ vượt 19%. Phát triển 4603 máy điện thoại, vượt 54% so với năm 1999 tăng hơn 138%; trong đó máy di động trả trước đạt 1706 máy, máy di động trả sau 75 máy. Máy phát triển trong các doanh nghiệp Nhà nước đạt 121 máy, cơ quan sự nghiệp 38 máy, tư nhân 4.444 máy, bằng 96,6%. Khu vực nông thôn đạt 1780 máy, bằng 38%. Nâng tỷ lệ thuê bao trên mạng lên 12.904 máy, đạt mật độ bình quân là 1,63 máy/100 dân, tăng 0,56 máy so với năm 1999.

Mạng Viễn thông tiếp tục được mở rộng về quy mô dung lượng mạng lưới và vùng phục vụ. Hiện đại hóa về công nghệ và dịch vụ mới, đủ sức đáp ứng mọi yêu cầu sử dụng trên địa bàn toàn tỉnh đầu tư mở rộng, nâng cao năng lực mạng lưới, mở rộng dung lượng trung kế đi Trung ương và đi các huyện. Sử dụng kênh báo hiệu số 7. Hoàn thành tốt dự án đầu tư mở rộng tăng dung lượng chuyển mạch 3.072 số cho trung tâm và các huyện chống cháy số, đáp ứng yêu cầu phát triển máy điện thoại. Đây là công trình được lãnh đạo Tổng cục Bưu điện, Tổng Công ty Bưu chính -Viễn thông Việt Nam và Công đoàn Bưu điện Việt Nam công nhận là công trình chào mừng 55 năm ngày truyền thống ngành Bưu điện Việt Nam (15/8/1945 - 15/8/2000). Đưa vào mạng 5000 cột và 170 km cáp các loại. Đưa 03 huyện có tuyến cáp quang vào sử dụng, đảm bảo an toàn, nâng cao chất lượng đường truyền.

Tiếp tục phát triển thuê bao các xã, tách các đường tuyến cáp ngoại vi đi nhờ cột điện lực. Hết năm 2000 ở khu vực nông thôn có 5.800 máy, đưa số thôn có máy điện thoại là 766/902, đạt 88% số thôn trong toàn tỉnh đã có máy điện thoại. Toàn tỉnh đã có 30 điểm điện thoại thẻ, tạo điều kiện cho nhiều người có thẻ sử dụng điện thoại dễ dàng.

Bước vào năm 2001 là một năm có nhiều sự kiện trọng đại đối với cán bộ, công nhân viên chức Bưu điện tỉnh Hà Nam. Đón mừng thành công tốt đẹp Đại hội Đảng bộ Hà Nam lần thứ 16, Đại hội toàn quốc Đảng cộng sản Việt Nam lần thứ IX và đón nhận danh hiệu Anh hùng Lực lượng vũ trang nhân dân do Nhà nước phong tặng cho Bưu điện tỉnh nhà. Bưu điện tỉnh Hà Nam đã tập trung chỉ đạo, tăng cường thế mạnh trên các phương diện. Xây dựng chiến lược phát triển bưu chính viễn thông, công nghệ hiện đại, đặc biệt trú trọng đào tạo nguồn nhân lực, nâng cao hiệu quả sản xuất kinh doanh các dịch vụ bưu chính viễn thông. Tiếp tục phát triển và hiện đại hóa cơ sở hạ tầng, xây dựng mạng thông tin có dung lượng lớn, đồng bộ, rộng khắp để đáp ứng mọi đòi hỏi về thông tin liên lạc, an ninh quốc phòng và các nhu cầu thông tin liên lạc trong sản xuất kinh doanh và phát triển kinh tế xã hội của tỉnh, vững vàng trong hội nhập và cạnh tranh để bước vào thế kỷ XXI, thế kỷ của kinh tế tri thức và xã hội hoá thông tin.

Năm 2001, kế hoạch doanh thu đạt 34.890 triệu đồng vượt 9% kế hoạch giao, so với năm 2000 tăng hơn 31%. Phát triển 5.716 máy vượt 17%, tăng hơn 16% so với năm 2000. Đưa tổng số máy toàn mạng lên 18.098 máy. Đạt 2,25 máy/100 người dân. Sản lượng PHBC đạt 2.625.000 tờ, tăng hơn 5,5% so với năm 2000. Dịch vụ tiết kiệm Bưu điện đạt 37.500 triệu đồng, vượt kế hoạch 3%.

Các dự án đầu tư được Tổng Công ty duyệt giao cho Bưu điện tỉnh giai đoạn 2001 - 2005 là 45 tỷ đồng, năm 2001 đã thực hiện được 25 tỷ bằng 53% kế hoạch, đồng thời triển khai đồng bộ các dự án đầu tư của Bưu điện tỉnh như: Mạng cáp ngoại vi, xây dựng nhà trạm, mua sắm thiết bị, mở hệ thống chuyển mạch và mạng cáp quang nội tỉnh. Hoàn thành các thủ tục phê duyệt dự án, thiết kế kỹ thuật thi công toàn bộ 11 dự án đầu tư thuộc giai đoạn 2001 - 2002, hoàn thành dự án mở rộng hệ thống chuyển mạch với 8832 số, mua sắm máy phát điện 300 kVA trang thiết bị cho các đài Viễn thông, dự án xây dựng nhà trạm Chính Lý, Ba Hàng, Phố Cà, Châu Sơn, tiến hành thi công. Các dự án phát triển mạng Viễn thông, mạng ngoại vi, mạng cáp nội tỉnh được triển khai đồng bộ và hoàn thiện, đáp ứng kịp thời các nhu cầu thông tin liên lạc ngày càng tăng của xã hội, góp phần quyết định vào việc hoàn thành các chỉ tiêu kế hoạch được giao. Đặc biệt năm 2001, lãnh đạo Bưu điện tỉnh chủ trương tăng cường công tác